EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الآداب الإسلامية

Al-Ādāb al-Islāmiyyah

BUNELE MANIERE ISLAMICE

ʿAbd al-ʿAzīz ibn
ʿAbd Allāh ibn Bāz

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz

Bunele maniere islamice

Cuvinte și răspunsuri despre purtare și viața de zi cu zi

الآداب الإسلامية

Al-Ādāb al-Islāmiyyah

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: الآداب الإسلامية
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Al-Ādāb al-Islāmiyyah, de ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz, ediția I, 1429 H / 2008. Textul culegerii publicate pe site-ul oficial al autorului.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Bunele maniere islamice 1
Buna purtare față de Allah, Preaslăvitul 1
Dintre însușirile oamenilor cunoașterii 7
Cunoașterea care curăță sufletele în această lume și în Lumea de Apoi 8
Câteva mijloace pentru dobândirea caracterului islamic 10
Prietenia oamenilor buni ajută la statornicie 11
Nu dezaproba ceea ce Allah nu a dezaprobat 12
Statornicia în adevăr și limitele ascultării 14
Politețea și adevărul 16
Cauzele împietririi inimii și înlăturarea lor 16
Recitarea Coranului după felul cântăreților 16
Recitarea Coranului cu voce ridicată în moschee 17
Atingerea exemplarului Coranului fără abluțiune 18
Atingerea și recitarea Coranului de către eleva aflată la menstruație 21
Obligația căinței și a cererii de iertare pentru nedreptățile făcute oamenilor 23
Obligația sincerității și a cinstei în relațiile dintre oameni 26
Musulmanul trebuie să-și îndeplinească cinstit munca încredințată 31
Împăcarea oamenilor 34
A-i spune unui musulman „neștiutor" sau „prost" 35
Avertisment împotriva minciunii 37
Avertisment împotriva bârfei și a lezării onoarei oamenilor .. 40
Bârfa atunci când cele spuse sunt adevărate 42
Cum să te porți în adunările în care se bârfește 44
Este rânduit să acoperi păcatele musulmanilor 46
Blândețea în îndemnul la bine și oprirea răului 47
Cum se vindecă trufia și se dobândește modestia 49
Ridicarea în picioare pentru a-l întâmpina pe cel care vine ... 53
Înțelesul denumirilor qabīlī și khuḍayrī 54

Un arab nu are întâietate asupra unui nearab decât prin evlavie 58
Aplauzele la ceremonii 58
Risipirea hranei la festivități și respectarea binecuvântărilor . 60
Fastul și risipa la adunările de condoleanțe 60
Purtarea musulmanului față de nemusulman 62
Salutul de pace adresat nemusulmanului 67
A mânca împreună cu un nemusulman 69
Ajutorul dat unui nemusulman îl face frate al musulmanului? 70
Agresarea vizitatorilor din țările musulmane 72
Intrarea nemusulmanilor în moschei 72
Obligația dreptății între lucrătorul musulman și cel nemusulman 73
Sărbătorirea zilelor de naștere 73
Hârtiile pe care se află pomenirea lui Allah 75
Folosirea ziarelor drept suport pentru mâncare 75
Frauda la examene 75
Apelurile telefonice dintr-o locuință, fără știrea proprietarilor 76
Strângerea mâinii unei colege de studii 76
Munca bărbatului sub conducerea unei femei 79
Salutul printr-un gest al mâinii 79
Resturile de mâncare aruncate la gunoi 80
Glumele în Islam 80
Ascultarea cântecelor sentimentale 81
Ascultarea radioului și a altor mijloace asemănătoare 83
Emisiunile folositoare întrerupte de muzică 83
Schimbarea unui nume care nu este îngăduit 83
Schimbarea numelui după primirea Islamului 84
Ce face cel care vede un vis neplăcut 85
Cei care se îngrijesc de faptele voluntare, dar neglijează obligațiile 85
Din bunele maniere ale rugii 87
Ce este bine să spună musulmanul la ploaie ori la tunet 88
Plânsul din cauza bolii și vorbirea despre ea cu ceilalți 88
Urinarea în picioare 91

Circumcizia 91
Lăsarea veșmântului să coboare sub glezne, din trufie ori din obișnuință 94
Glosar 98
Bibliografie 99
Indice 100

Bunele maniere islamice

الآداب الإسلامية

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Buna purtare față de Allah, Preaslăvitul

Lauda Îi aparține lui Allah, iar pacea și binecuvântarea fie asupra Trimisului lui Allah, asupra familiei și Companionilor săi și asupra celor care îi urmează călăuzirea. Acestea fiind spuse:[1]

Ne bucurăm ca, la începutul acestei emisiuni, să îl avem oaspete pe părintele nostru, șeicul ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allah ibn Bāz, muftiul general al Regatului Arabiei Saudite și președintele general al Direcției pentru Cercetare Științifică și Emiterea Fatwa. El ne va vorbi despre buna purtare față de Allah, Preaslăvit și Preaînalt este El: manifestările ei frumoase și cele care i se împotrivesc, dintre formele de purtare rea față de Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul.

Lauda Îi aparține lui Allah. Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra Trimisului Său, asupra familiei și Companionilor săi și asupra celor care îi urmează călăuzirea. Acestea fiind spuse:

Toți cei ajunși la răspunderea religioasă au datoria de a se purta cuviincios față de Allah: să Îi dăruiască Lui adorarea cu sinceritate, să părăsească adorarea oricui altcuiva și să creadă în El și în tot ceea ce El, Preaslăvitul, a vestit în Cartea Sa cea Măreață sau prin Trimisul Său Muḥammad, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, despre numele și însușirile Sale, despre Lumea de Apoi, Paradis, Foc, socoteală, răsplată și altele.

1 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 28, p. 194–199.

Orice om ajuns la răspunderea religioasă trebuie să creadă în Allah, să Îi rezerve adorarea și să nu Îi asocieze nimic, Preaslăvit și Preaînalt este El. Cea mai mare formă de bună purtare este afirmarea unicității lui Allah și sinceritatea față de El, iar cea mai mare formă de purtare rea este șirkul: îndreptarea unei părți din adorare către altcineva în afară de Allah, Preaslăvit și Preaînalt este El. Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُ﴾

Domnul tău a hotărât să nu adorați pe nimeni în afară de El.
Coran 17:23

El, Preaslăvitul, spune:

﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore.
Coran 51:56

Și spune, Preaslăvit este El:

﴿وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعْبُدُواْ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ﴾

Nu li s-a poruncit decât să Îl adore pe Allah, dăruindu-I Lui religia cu sinceritate, înclinați numai spre adevăr.
Coran 98:5

El mai spune:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجْتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ﴾

Am trimis în fiecare comunitate un trimis: „Adorați-L pe Allah și feriți-vă de ṭāghūt!”

Coran 16:36

Cea mai mare și mai obligatorie formă de bună purtare este, așadar, ca adorarea să Îi fie dăruită numai lui Allah și să fie părăsită adorarea oricui altcuiva: să Îi fie rezervate invocarea, frica, nădejdea, încrederea, dorința, teama, jertfa, legământul, cererea ajutorului și celelalte forme de adorare. El, Preaslăvitul, spune:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝ لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ﴾

Spune: „Rugăciunea mea, jertfa mea, viața și moartea mea sunt pentru Allah, Domnul lumilor. El nu are niciun asociat. Aceasta mi s-a poruncit și eu sunt primul dintre musulmani.”

Coran 6:162–163

Prin aceasta se înțelege că ceea ce fac cei neștiutori, invocându-i pe morți, cerându-le ajutorul, făcând legăminte pentru ei și jertfind pentru ei, este șirk major. Aceasta înseamnă adorarea altcuiva în afară de Allah și intră în cuvintele Sale, Preaslăvitul și Preaînaltul:

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا۟ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ﴾

Dacă I-ar fi făcut asociați, s-ar fi zădărnicit tot ceea ce făceau.
Coran 6:88

Și în cuvintele Sale, Preaslăvitul:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ﴾

Celui care Îi asociază pe altcineva lui Allah, Allah i-a interzis Paradisul, iar adăpostul său va fi Focul.
Coran 5:72

Și în cuvintele Sale, Atotputernicul și Mărețul:

﴿وَلَقَدْ أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ﴾

Ție și celor dinaintea ta li s-a revelat: „Dacă vei face asociați, faptele tale vor fi zădărnicite și vei fi dintre cei pierduți.”
Coran 39:65

Și în cuvintele Sale, Preaslăvitul:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾

Allah nu iartă să I se facă asociați, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește.

Coran 4:48

Datoria este să Îi dăruim adorarea numai lui Allah și să Îi rezervăm toate formele ei: invocarea, frica, nădejdea, încrederea, jertfa, legământul și altele. Toate acestea Îi aparțin numai lui Allah. Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿ٱدۡعُونِيٓ أَسۡتَجِبۡ لَكُمۡ﴾

Chemați-Mă, iar Eu vă voi răspunde!

Coran 40:60

Și spune, Preaslăvitul și Preaînaltul:

﴿وَلَا تَدۡعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن فَعَلۡتَ فَإِنَّكَ إِذٗا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾

Nu chema, în afară de Allah, pe cineva care nu îți aduce nici folos și nici pagubă! Dacă ai face aceasta, ai fi dintre cei nedrepți.

Coran 10:106

Adică dintre politeiști. Toți cei ajunși la răspunderea religioasă au datoria să Îi rezerve lui Allah invocarea și toate celelalte forme de adorare.

O altă formă de bună purtare față de Allah este credința în numele și însușirile Sale, după cum Allah Preaînaltul spune:

﴿وَلِلَّهِ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ فَٱدْعُوهُ بِهَا﴾

Ale lui Allah sunt numele cele mai frumoase, așadar chemați-L prin ele!

Coran 7:180

Trebuie să Îi afirmăm numele și însușirile așa cum au venit în Cartea Sa cea Nobilă și prin cuvintele Trimisului Său ﷺ și să Îl descriem prin ele într-un mod care I se cuvine, fără răstălmăcire, negare, definirea modului lor sau asemuire. Dimpotrivă, trebuie să le afirmăm așa cum au venit în Coran și în Sunna autentică, într-un mod potrivit lui Allah, fără răstălmăcire, negare, definirea modului lor sau asemuire.

Este vorba, de pildă, despre înălțare, coborâre, râs, mulțumire, mânie și cele asemenea lor. Trebuie să I le afirmăm lui Allah și să credem că El, Preaslăvitul, S-a înălțat deasupra Tronului Său printr-o înălțare potrivită măreției Sale, fără să semene cu înălțarea făpturilor Sale. La fel, El, Preaslăvitul, este mulțumit și Se mânie, arată milă, dăruiește și oprește, râde, Se îndură de robii Săi, Preaslăvit și Preaînalt este El, și vorbește. Toate acestea sunt într-un mod potrivit Lui. Vorbirea Sa nu seamănă cu vorbirea robilor Săi, iar însușirile Sale nu seamănă cu însușirile lor.

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَىْءٌ ۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ﴾

Nimic nu este asemenea Lui, iar El este Cel care Aude, Cel care Vede.

Coran 42:11

El, Preaslăvitul, spune:

﴿فَلَا تَضْرِبُواْ لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

Nu Îi dați lui Allah asemănări! Allah știe, iar voi nu știți.
Coran 16:74

Invocarea altcuiva în afară de Allah, fie dintre morți, idoli, stele sau djinni, este purtare rea față de Allah, Preaslăvit și Preaînalt este El, și necredință în El. La fel, răstălmăcirea însușirilor Sale și părerea rea despre Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, sunt toate forme de purtare rea față de El. Toți au datoria să aibă o părere bună despre Allah, să rămână statornici pe religia Sa, să Îi dăruiască adorarea cu sinceritate, să creadă în numele și însușirile Sale și în tot ceea ce Trimisul Său ﷺ a vestit despre El. Aceasta este datoria tuturor.

Toți trebuie să urmeze Coranul cel Nobil, să se țină de el și să se ferească de ceea ce îl contrazice, urmând și cinstind totodată Sunna. Aceasta este datoria tuturor: urmarea Coranului și a Sunnei, cinstirea lor și ferirea de ceea ce li se împotrivește.

Îi cerem lui Allah să le dăruiască tuturor musulmanilor înțelegerea Cărții Sale și a Sunnei Profetului Său, statornicie în religia Sa și ferirea de tot ceea ce contrazice Legea Lui. El, Preaslăvit și Preaînalt este El, este Cel care Aude și este Aproape. Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și Companionilor săi și asupra celor care îi urmează în bine.

Dintre însușirile oamenilor cunoașterii

Întrebare: Un frate întreabă: mulți dintre cei care caută astăzi cunoașterea cunosc meritele multor fapte și răsplata lor, printre care rugăciunea de noapte, dar nu le împlinesc. Ei știu, însă nu fac.[2]

2 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 8, p. 351, 352.

Răspuns: Faptele al căror merit a fost arătat în texte sunt de două feluri. Unele sunt obligatorii: musulmanul, fie că este învățat ori nu, trebuie să se îngrijească de ele, să se teamă de Allah în privința lor și să le păzească, precum cele cinci rugăciuni, darea zakātului și celelalte îndatoriri.

Altele sunt recomandate, precum rugăciunea de noapte, rugăciunea ḍuḥā și cele asemenea lor. Credinciosului îi este prescris să se străduiască și să fie dornic să le împlinească, mai ales oamenilor cunoașterii, fiindcă ei sunt un model. Dacă este ocupat și nu le poate împlini sau le lasă uneori, aceasta nu îi dăunează, fiindcă sunt fapte voluntare. Totuși, una dintre însușirile oamenilor cunoașterii și ale oamenilor buni este grija și statornicia în acestea: rugăciunea de noapte, rugăciunea ḍuḥā, rugăciunile regulate care însoțesc rugăciunile obligatorii și celelalte căi ale binelui.

Cunoașterea care curăță sufletele în această lume și în Lumea de Apoi

Întrebare: Care este cea mai bună cunoaștere pentru curățirea sufletelor în această lume și în Lumea de Apoi, de care musulmanul are datoria să se țină?[3]

3 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 8, p. 99, 100.

Răspuns: Cea mai bună cunoaștere pentru curățirea sufletelor este afirmarea unicității lui Allah, Preaslăvitul, ascultarea de El și ascultarea de Trimisul Său ﷺ. Temelia ei este afirmarea unicității lui Allah, sinceritatea față de El și împlinirea înțelesului mărturisirii *„Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah”*, dăruindu-I numai Lui adorarea, părăsind adorarea oricui altcuiva și fiind sincer față de El în toate faptele. Apoi urmează celelalte lucruri: rugăciunea, zakātul și altele, părăsirea a ceea ce Allah a interzis și purtarea față de oameni cu caracter bun, îngăduință, răbdare, dărnicie, generozitate și ferirea de a le face rău. Așa este credinciosul. Profetul ﷺ spune:

البر حسن الخلق

Bunătatea este buna purtare.[4]

Și spune ﷺ:

أنا زعيم ببيت في ربض الجنة يعني في ضواحي الجنة لمن ترك المراء وإن كان محقا وأنا زعيم ببيت في وسط الجنة لمن ترك الكذب وإن كان مازحا وأنا زعيم ببيت في أعلى الجنة لمن حسن خلقه

Garantez o casă la marginea Paradisului — adică în împrejurimile Paradisului — celui care lasă disputa, chiar dacă are dreptate. Garantez o casă în mijlocul Paradisului celui care lasă minciuna, chiar și când glumește. Și garantez o casă în partea cea mai înaltă a Paradisului celui care are o bună purtare.[5]

4 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor purtări, capitolul „Explicarea bunătății și a păcatului”, nr. 2553.

5 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea bunelor purtări, capitolul „Despre buna purtare”, nr. 4800; de al-Tirmidhī, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie,

Îngăduința, generozitatea, dărnicia, buna purtare, graba spre fapte bune, îndepărtarea de rele și grija de a le fi de folos oamenilor sunt toate însușiri mărețe care curăță sufletele. Allah, Atotputernicul și Mărețul, spune:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّىٰهَا﴾

A izbândit cel care l-a curățit.
Coran 91:9

Adică prin ascultarea de Allah și de Trimisul Său ﷺ, urmarea Legii Sale, folosul adus oamenilor și mila față de ei.

﴿وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا﴾

Și a pierdut cel care l-a întinat.
Coran 91:10

Adică prin păcate și încălcări. Allah este Cel care dă izbânda.

Câteva mijloace pentru dobândirea caracterului islamic

Întrebare: Vă rugăm să ne amintiți câteva dintre mijloacele care ajută la dobândirea bunelor purtări islamice.[6]

Răspuns: Printre mijloacele care duc la aceasta se află citirea frecventă a Coranului, cugetarea la înțelesurile sale și străduința de a dobândi însușirile slujitorilor buni ai lui Allah, pe care El le-a amintit în Coranul cel Nobil. Acestea ajută la însușirea purtărilor vrednice. La fel, ajută ședereа alături de oamenii buni, prietenia lor și citirea hadithurilor autentice ale Profetului ﷺ care arată aceste lucruri. Cugetarea la istoriile înaintașilor din biografia profetică și din istoria islamică, la însușirile oamenilor evlavioși și buni, ajută, de asemenea, la dobândirea bunelor purtări și la statornicia în ele.

---

capitolul „Despre dispută”, nr. 1993; și de Ibn Mājah, Introducerea, capitolul „Ferirea de inovații și de ceartă”, nr. 51.

6 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 7, p. 183, 184.

Cel mai de seamă mijloc este însă Coranul: recitarea lui frecventă și cugetarea la înțelesurile sale cu o inimă atentă și o dorință sinceră. Acesta este cel mai mare sprijin, împreună cu grija pentru ceea ce a venit în Sunna autentică a Profetului ﷺ în această privință. Allah este Cel care dă izbânda.

Prietenia oamenilor buni ajută la statornicie

Întrebare: Lauda Îi aparține lui Allah, de aproape o lună am devenit statornic în religia Sa. Simt tărie când sunt cu unii frați buni, dar când mă despart de ei din cauza treburilor și muncii, simt că îmi scade credința. Ce mă sfătuiți?[7]

Răspuns: Te îndemnăm să păstrezi tovărășia oamenilor buni. Când îi părăsești pentru unele treburi, teme-te de Allah și amintește-ți că El, Preaslăvitul, veghează asupra ta și este mai presus de ei. Allah Preaînaltul spune:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾

Allah veghează asupra voastră.
Coran 4:1

El, Preaslăvitul, spune:

﴿ٱلَّذِى يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ۝ وَتَقَلُّبَكَ فِى ٱلسَّٰجِدِينَ﴾

Cel care te vede când te ridici și mișcările tale printre cei care se prosternează.
Coran 26:218–219

Și El Preaînaltul spune:

﴿لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا﴾

Nu te întrista, Allah este cu noi!
Coran 9:40

7 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 9, p. 39, 40.

Allah veghează asupra ta, așadar teme-te de El. Amintește-ți că te afli înaintea Lui și că El te vede atât când Îi dai ascultare, cât și când păcătuiești. Ferește-te de pedeapsa Sa și de a face ceea ce Îl mânie, Preaslăvitul. El, Preaslăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفۡسَهُۥ﴾

Allah vă avertizează să vă temeți de El Însuși.
Coran 3:28, 30

Și spune, Preaslăvitul:

﴿وَإِيَّٰيَ فَٱرۡهَبُونِ﴾

Numai de Mine temeți-vă!
Coran 2:40

Fii, așadar, adevărat înaintea lui Allah și statornic în religia Sa, atât când ești singur, cât și când ești cu prietenii tăi, în orice loc. Allah te aude și te vede: aude cuvintele tale și vede faptele tale. Trebuie să ai înaintea Lui o sfială mai mare decât aceea pe care o ai înaintea familiei tale sau a altor oameni.

Nu dezaproba ceea ce Allah nu a dezaprobat

Întrebare: Părăsirea unui lucru îngăduit pentru a te apropia de Allah, Atotputernicul și Mărețul, se numără printre inovațiile care țin de șirk? Există oameni care fac aceasta și o socotesc o formă de scrupulozitate religioasă. Ei pot declara interzise sau dezaprobate anumite lucruri îngăduite, fără dovadă și fără argument, apoi le evită și ajung să se dușmănească și să se certe din această pricină. Vă rog să lămuriți, Allah să vă binecuvânteze.
ʿ. Ș. — al-Qaṣīm.[8]

8 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 4, p. 155, 156.

Răspuns: Nu îi este îngăduit musulmanului să declare interzis ceea ce Allah a îngăduit, să dezaprobe ceea ce Allah nu a dezaprobat sau să declare îngăduit ceea ce Allah a interzis. Allah, Preaslăvitul, spune:

﴿وَلَا تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلۡسِنَتُكُمُ ٱلۡكَذِبَ هَٰذَا حَلَٰلٞ وَهَٰذَا حَرَامٞ لِّتَفۡتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ﴾

Nu spuneți, potrivit minciunii rostite de limbile voastre: „Acesta este îngăduit și acesta este interzis”, ca să născociți minciuni despre Allah.

Coran 16:116

El, Preaslăvitul, spune:

﴿قُلۡ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا بَطَنَ وَٱلۡإِثۡمَ وَٱلۡبَغۡيَ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَأَن تُشۡرِكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ﴾

Spune: „Domnul meu a interzis numai faptele rușinoase, pe cele văzute și pe cele ascunse, păcatul și asuprirea fără dreptate, să Îi faceți asociați lui Allah fără ca El să fi trimis vreo dovadă pentru aceasta și să spuneți despre Allah ceea ce nu știți.”

Coran 7:33

În acest verset nobil, Allah, Preaslăvitul, a așezat vorbirea despre El fără cunoaștere mai presus de șirk, din pricina marii stricăciuni care izvorăște din ea. Într-un alt verset, din sura al-Baqara, a arătat că aceasta face parte din poruncile Diavolului. El, Preaslăvitul, spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ كُلُواْ مِمَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ حَلَٰلٗا طَيِّبٗا وَلَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٌ ۝ إِنَّمَا يَأۡمُرُكُم بِٱلسُّوٓءِ وَٱلۡفَحۡشَآءِ وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ﴾

O, oameni! Mâncați din ceea ce este îngăduit și bun pe pământ și nu urmați pașii Diavolului! El vă este un dușman vădit. El vă poruncește numai răul, faptele rușinoase și să spuneți despre Allah ceea ce nu știți.

Coran 2:168–169

Cât despre lăsarea unor lucruri îngăduite pentru apropierea de Allah, Preaslăvitul, folosindu-te de aceasta ca sprijin pentru ascultarea de Allah și de Trimisul Său, fără să le declari interzise pentru tine sau pentru ceilalți, nu este o problemă. De pildă, să lași uneori hainele scumpe, din smerenie și pentru a te feri de trufie, îmblânzindu-ți sufletul din pricina temerii că ar putea cădea în laudă de sine, semeție și trufie față de oameni. Nu este o problemă în aceasta și omul este răsplătit pentru ea, cu voia lui Allah.

Statornicia în adevăr și limitele ascultării

Întrebare: Sunt musulmană, lauda Îi aparține lui Allah, și fac tot ceea ce Îl mulțumește. Port acoperământul prescris de Lege, dar mama mea, Allah să o îndrume, nu vrea să îl port. Îmi cere să merg la cinema, să mă uit la filme video și altele, spunând: *„Dacă nu te bucuri și nu îți lași părul descoperit, vei ajunge bătrână și ți se*

va albi părul!"[9]
Răspuns: Ai datoria să fii blândă cu mama ta, să te porți bine cu ea și să îi vorbești în cel mai frumos mod, fiindcă dreptul mamei este mare. Nu ai însă dreptul să îi dai ascultare în ceea ce nu este bine, potrivit cuvintelor Profetului ﷺ:

إنما الطاعة في المعروف

Ascultarea este numai în ceea ce este bine.[10]

Și cuvintelor sale, pacea și binecuvântarea fie asupra sa:

لا طاعة لمخلوق في معصية الخالق

Nu există ascultare de o făptură în neascultarea față de Creator.[11]

La fel, nici tatălui, soțului sau altcuiva nu i se dă ascultare în păcate împotriva lui Allah, potrivit hadithului amintit. Soția, copilul și cei asemenea lor trebuie însă să folosească blândețea și mijloacele bune pentru rezolvarea problemelor. Să arate dovezile Legii privind obligația ascultării de Allah și de Trimisul Său și ferirea de neascultarea față de Ei, rămânând statornici în adevăr și refuzând ascultarea celui care poruncește ceva potrivnic, fie că este soțul, tatăl, mama sau altcineva.

Nu este o problemă să fie urmărit la televizor sau pe înregistrări video ceea ce nu conține nimic condamnabil, precum și să fie ascultate seminare de cunoaștere și lecții folositoare.

---

9 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 9, p. 314.

10 Relatat de al-Bukhārī, Cartea hotărârilor, capitolul „Ascultarea și supunerea față de imam, atât timp cât nu este o neascultare", nr. 7145; și de Muslim, Cartea conducerii, capitolul „Obligația ascultării de conducători în ceea ce nu este neascultare", nr. 1840.

11 Relatat de al-Bukhārī, Cartea relatărilor individuale, capitolul „Acceptarea relatării unui singur transmițător", nr. 7257; și de Muslim, Cartea conducerii, capitolul „Obligația ascultării de conducători în ceea ce nu este neascultare", nr. 1840, cu un sens asemănător. Formularea este cea a lui Ibn Abī Shayba din al-Muṣannaf, vol. 6, p. 545, și a lui al-Ṭabarānī din al-Awsaṭ, vol. 4, p. 182.

Trebuie însă evitată urmărirea lucrurilor condamnabile prezentate. Tot astfel, nu este îngăduită vizionarea filmelor la cinema, din pricina felurilor de deșertăciune pe care le conțin.

Politețea și adevărul

Întrebare: În anumite împrejurări, politețea ne cere să nu spunem adevărul. Se socotește aceasta un fel de minciună?[12]

Răspuns: Situația trebuie deosebită. Dacă prin politețe se pierde un drept sau se întărește ceva fals, această politețe nu este îngăduită. Dacă însă nu duce la nimic fals, ci constă numai în cuvinte frumoase, cu o exprimare generală, fără mărturie nedreaptă pentru cineva și fără lipsirea cuiva de un drept, nu cunosc să fie vreo problemă în aceasta.

Cauzele împietririi inimii și înlăturarea lor

Întrebare: Cum se poate izbăvi omul de împietrirea inimii și care sunt cauzele ei?[13]

Răspuns: Printre cauzele împietririi inimii se află păcatele, neascultările, multă nepăsare și tovărășia celor nepăsători și destrăbălați. Toate acestea sunt cauze ale împietririi inimilor. Printre mijloacele care aduc blândețe, curăție și liniște inimilor se află ascultarea de Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, tovărășia oamenilor buni și păzirea timpului prin pomenire, citirea Coranului și cererea iertării. Cel care își păzește timpul prin pomenirea lui Allah, citirea Coranului și tovărășia oamenilor buni și stă departe de cei nepăsători și răi are o inimă bună și blândă. Allah Preaînaltul spune:

﴿أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ﴾

Cu adevărat, prin pomenirea lui Allah își găsesc liniștea inimile.
Coran 13:28

Recitarea Coranului după felul cântăreților

Întrebare: Ce spuneți despre recitatorii Coranului care folosesc

12 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 5, p. 280.
13 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 5, p. 244.

moduri melodice asemănătoare celor ale cântăreților, ba chiar preluate din acestea? Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească cu bine![14]

Răspuns: Nu îi este îngăduit credinciosului să recite Coranul pe melodiile cântărilor și după felul cântăreților. Trebuie să îl recite așa cum l-au recitat înaintașii noștri drepți, dintre Companionii Trimisului ﷺ și cei care i-au urmat în bine: cu recitare limpede și așezată, cu un glas înduioșat și cu smerenie, ca să atingă inimile celor care îl ascultă și ca el însuși să fie mișcat prin aceasta. A-l recita însă în felul și după metoda cântăreților nu este îngăduit.

Recitarea Coranului cu voce ridicată în moschee

Întrebare: Este îngăduită recitarea Coranului cu voce ridicată în moschee, vinerea?[15]

Răspuns: Nu îi este îngăduit musulmanului să ridice vocea la recitare, în moschee sau în alt loc, dacă îi tulbură pe cei din jur care se roagă ori recită. Sunna este să recite într-un fel care nu îi deranjează pe alții. S-a relatat că Profetul ﷺ a ieșit într-o zi la oamenii din moschee, pe când unii ridicau vocea la recitare peste alții, și a spus:

أيها الناس كلكم يناجي الله فلا يرفع بعضكم صوته على بعض

O, oameni, fiecare dintre voi vorbește în taină cu Allah, așadar să nu își ridice unii vocea peste alții!

14 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 9, p. 290.

15 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 12, p. 392, 393.

Sau a spus:

فلا يجهر بعضكم على بعض

Să nu ridice unii glasul peste alții![16]

Atingerea exemplarului Coranului fără abluțiune
Întrebare: Care este hotărârea privind atingerea exemplarului Coranului sau mutarea lui dintr-un loc în altul fără abluțiune? Și care este hotărârea privind recitarea în situația amintită?[17]
Răspuns: Nu îi este îngăduit musulmanului să atingă exemplarul Coranului fără abluțiune, potrivit majorității oamenilor cunoașterii. Aceasta este opinia celor patru imami, Allah să fie mulțumit de ei, și opinia pe care o dădeau Companionii Profetului, pacea și binecuvântarea fie asupra sa. În această privință a venit un hadith autentic, fără problemă, relatat de ʿAmr ibn Ḥazm: Profetul ﷺ le-a scris oamenilor din Yemen:

أن لا يمس القرآن إلا طاهر

Să nu atingă Coranul decât cel aflat în stare de curăție.[18]

Este un hadith bun, cu mai multe căi de transmitere care se întăresc reciproc. Astfel se știe că musulmanului nu îi este îngăduit să atingă exemplarul Coranului decât curățit atât de impuritatea majoră, cât și de cea minoră. La fel este mutarea lui dintr-un loc în altul, dacă persoana care îl mută nu se află în stare de curăție. Dacă îl atinge ori îl mută printr-un mijloc interpus, luându-l într-o pânză, într-o husă sau prin cureaua lui, nu este o problemă. Însă atingerea lui directă, fără curăție, nu este permisă,

16 Relatat de Aḥmad, nr. 4909.

17 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 4, p. 383, 384.

18 Relatat de Mālik în al-Muwaṭṭaʾ, Cartea chemării la rugăciune, capitolul „Porunca de a face abluțiunea pentru cel care atinge Coranul", nr. 468; și de al-Dārimī, Cartea divorțului, capitolul „Nu există divorț înainte de căsătorie", nr. 2266.

potrivit opiniei corecte urmate de majoritatea oamenilor cunoașterii, după cum am arătat.
În privința recitării, cel aflat în stare de impuritate minoră poate să recite din memorie sau poate avea în față pe cineva care ține exemplarul și îl corectează ori îi amintește continuarea. Nu este o problemă în aceasta. Însă cel aflat în impuritate majoră, junub, nu recită, căci s-a relatat în mod autentic despre Profet ﷺ:

أنه كان لا يحجبه شيء عن القراءة إلا الجنابة

Nimic nu îl oprea de la recitare, în afară de starea de janāba.

Aḥmad a relatat, cu un lanț de transmitere bun, de la ʿAlī, Allah să fie mulțumit de el:

أن النبي صلى الله عليه وسلم خرج من الغائط وقرأ شيئا من القرآن وقال هذا لمن ليس بجنب أما الجنب فلا ولا آية

Profetul ﷺ a ieșit după ce își împlinise nevoia, a recitat ceva din Coran și a spus: „Aceasta este pentru cel care nu se află în stare de janāba. Cât despre cel aflat în janāba, nu, nici măcar un verset."[19]

Așadar, cel aflat în stare de janāba nu recită nici din exemplar, nici din memorie, până când nu face baia rituală. Cel care are numai impuritate minoră și nu este junub poate să recite din memorie, dar nu atinge exemplarul Coranului.

De aceasta se leagă și întrebarea dacă femeia aflată la menstruație ori în sângerarea de după naștere poate recita. Între oamenii cunoașterii există o divergență. Unii au spus că nu recită și le-au asemănat cu cel aflat în stare de janāba. A doua opinie este că pot recita din memorie, fără să atingă exemplarul.

19 Relatat de Aḥmad, nr. 874.

Menstruația și sângerarea de după naștere durează mult, iar situația lor nu este asemenea stării de janāba. Cel aflat în janāba poate face imediat baia rituală și apoi recită, pe când femeile nu o pot face înainte de curățirea lor. De aceea, analogia cu janāba nu este corectă, după cum am explicat.
Opinia corectă și mai puternică este că nu este o problemă să recite din memorie. Dovezile nu conțin ceva care să o interzică; dimpotrivă, există indicii ale permisiunii. În cele două Ṣaḥīḥuri s-a relatat că Profetul ﷺ i-a spus ʿĀ'işei, când a început menstruația în timpul pelerinajului:

افعلي ما يفعل الحاج غير أن لا تطوفي بالبيت حتى تطهري

Fă ceea ce face pelerinul, dar nu înconjura Casa până când nu te cureți.[20]

Pelerinul recită Coranul, iar Profetul ﷺ nu a făcut o excepție pentru recitare, ceea ce arată că ea îi este îngăduită.

وهكذا قال لأسماء بنت عميس لما ولدت محمد بن أبي بكر في الميقات في حجة الوداع

La fel i-a spus lui Asmā' bint ʿUmays, când l-a născut pe Muḥammad ibn Abī Bakr la locul de intrare în iḥrām, în timpul Pelerinajului de Adio.

Aceasta arată că femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere poate recita Coranul, însă fără să atingă exemplarul.

20 Relatat de al-Bukhārī, Cartea menstruației, capitolul „Femeia aflată la menstruație împlinește toate riturile, în afara înconjurării Casei", nr. 305; și de Muslim, Cartea pelerinajului, capitolul „Explicarea formelor de iḥrām și a permisiunii de a împlini numai ḥajjul", nr. 1211.

Cât despre hadithul lui Ibn ʿUmar atribuit Profetului ﷺ:

لا تقرأ الحائض ولا الجنب شيئا من القرآن

Femeia aflată la menstruație și cel aflat în stare de janāba să nu recite nimic din Coran.

Acesta este un hadith slab. În lanțul său se află Ismāʿīl ibn ʿAyyāsh, care relatează de la Mūsā ibn ʿUqba. Oamenii cunoașterii hadithului socotesc slabe relatările lui Ismāʿīl de la oamenii din Ḥijāz. Ei spun că este bun atunci când relatează de la oamenii din al-Shām, țara sa, dar slab când relatează de la cei din Ḥijāz. Acest hadith este dintre relatările sale de la oamenii din Ḥijāz, așadar este slab.

Atingerea și recitarea Coranului de către eleva aflată la menstruație

Întrebare: Suntem eleve la o școală de fete. La ora de Coran, profesorul ne cere să recităm, iar uneori suntem la menstruație. Ne este rușine să îi spunem și atunci recităm. Este îngăduit? Dacă nu, ce să facem când zilele examenului coincid cu menstruația?[21]

21 Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿa, vol. 6, p. 452, 453.

Răspuns: Învățații, Allah să aibă milă de ei, au avut o divergență privind recitarea Coranului cel Nobil de către femeia aflată la menstruație și cea în sângerarea de după naștere. Un grup dintre oamenii cunoașterii a socotit-o interzisă, asemănând situația lor cu janāba. Au spus că s-a relatat în mod autentic de la Profet ﷺ că acela aflat în janāba nu recită Coranul, deoarece janāba este impuritate majoră, iar menstruația și sângerarea de după naștere sunt asemenea ei. De aceea au spus că femeia nu recită înainte să se curețe. Au adus ca dovadă și hadithul relatat de al-Tirmidhī de la Ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de el:

لا تقرأ الحائض ولا الجنب شيئا من القرآن

Femeia aflată la menstruație și cel aflat în stare de janāba să nu recite nimic din Coran.[22]

Alți învățați au considerat că femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere poate recita Coranul din memorie, fiindcă starea lor durează multe zile. Analogia cu janāba nu este corectă, deoarece aceasta durează puțin: cel aflat în această stare poate face baia rituală după ce își încheie nevoia, apoi recită. Femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere nu are această posibilitate. Ei au spus și că hadithul amintit, adus de cei care interzic, este slab. Oamenii cunoașterii l-au socotit slab fiindcă Ismāʿīl ibn ʿAyyāsh îl relatează de la cei din Ḥijāz, iar relatările lui de la ei sunt slabe. Aceasta este opinia corectă.

Prin urmare, femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere poate recita Coranul din memorie. Starea ei durează mult și analogia cu janāba nu este corectă. Pe această bază, nu este o problemă ca eleva să recite Coranul, iar profesoara la fel, la examen sau în alte împrejurări, însă din memorie, nu din exemplar. Dacă una dintre ele are nevoie să citească din exemplar, nu este o problemă, cu condiția să existe un mijloc interpus, precum mănușile sau ceva asemănător.

22 Relatat de al-Tirmidhī, Cartea curăției, capitolul „Despre cel aflat în stare de janāba și femeia aflată la menstruație, că nu recită Coranul", nr. 131.

Obligația căinței și a cererii de iertare pentru nedreptățile făcute oamenilor[23]

Întrebare: Eram neștiutor, iar Allah m-a binecuvântat cu Islamul. Înainte de aceasta săvârșisem unele nedreptăți și greșeli. Am auzit un hadith al Trimisului lui Allah ﷺ, în care spune:

من كانت عنده مظلمة لأخيه في عرض أو في أي شيء

فليتحلله منه اليوم قبل أن لا يكون دينار ولا درهم

„Cel care i-a făcut fratelui său o nedreptate privitoare la onoarea lui sau la orice altceva să-i ceară astăzi iertare pentru ea, înainte să nu mai fie nici dinari, nici dirhami…"

Cum mă sfătuiți să procedez în această situație?

Răspuns: Allah a rânduit pentru robii Săi căința pentru toate păcatele. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

Și căiți-vă cu toții înaintea lui Allah, o, credincioși, ca să izbândiți!

Coran 24:31

Și spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا﴾

O, voi cei care credeți! Căiți-vă înaintea lui Allah cu o căință sinceră!

Coran 66:8

23 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, pp. 295–296.

De asemenea, El, Cel Preaînalt, spune:

﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ﴾

Eu sunt, cu adevărat, Iertător cu acela care se căiește, crede, săvârșește fapte bune, apoi urmează calea cea dreaptă.
Coran 20:82

Profetul ﷺ a spus:

التائب من الذنب كمن لا ذنب له

„Cel care se căiește de păcat este asemenea celui care nu are păcat."[24]

Așadar, cel care a săvârșit vreun păcat trebuie să se grăbească să se căiască, să regrete, să înceteze să-l mai săvârșească, să se ferească de el și să hotărască sincer să nu se mai întoarcă la el, din preamărire față de Allah, cu sinceritate față de El și de teamă de pedeapsa Lui. Allah primește căința celor care se căiesc.

Dacă cineva se întoarce sincer către Allah, regretă ce a făcut, hotărăște cu adevărat să nu se mai întoarcă la păcat și încetează să-l mai săvârșească, din preamărire față de Allah și de teamă de pedeapsa Lui, Allah îi primește căința și îi șterge păcatele trecute, prin harul și bunătatea Sa.

24 Relatat de Ibn Mājah, Cartea renunțării la cele lumești, capitolul despre căință, nr. 4250.

Însă, dacă păcatul a fost o nedreptate față de robii Săi, este nevoie și de îndeplinirea dreptului încălcat. Omul trebuie să se căiască de ceea ce a făcut și să-i dea dreptul celui căruia i se cuvine ori să-i ceară iertare. De pildă, să-i spună celui nedreptățit: *„Iartă-mă, frate!”* sau *„Scuză-mă!”*, ori să-i restituie dreptul. Acesta este hadithul la care ai făcut referire, cuvântul Profetului ﷺ:

من كانت عنده لأخيه مظلمة فليتحلله اليوم قبل أن لا يكون دينار ولا درهم، إن كان له عمل صالح أخذ من حسناته بقدر مظلمته، فإن لم يكن له حسنات أخذ من سيئات صاحبه فحمل عليه

„Cel care i-a făcut fratelui său o nedreptate să-i ceară astăzi iertare, înainte să nu mai fie nici dinari, nici dirhami. Dacă are fapte bune, se va lua din faptele lui bune pe măsura nedreptății sale; dacă nu are fapte bune, se va lua din păcatele celui nedreptățit și vor fi puse asupra lui.”[25]

Al-Bukhārī l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său.

Credinciosul trebuie, așadar, să se străduiască să se elibereze de dreptul fratelui său și să nu rămână împovărat de el: să i-l restituie sau să-i ceară iertare. Dacă i-a lezat onoarea, trebuie de asemenea să-i ceară iertare, dacă poate. Dacă nu poate ori se teme că înștiințarea lui va aduce un rău și mai mare, să ceară iertare de la Allah pentru el, să se roage pentru el și să pomenească însușirile lui bune pe care le cunoaște, în locul răului pe care l-a spus despre el în adunările în care l-a bârfit. Astfel, va șterge relele de la început prin faptele bune de la urmă, ca îndreptare a răului pe care îl răspândise mai înainte. Să ceară iertare de la

25 Relatat de al-Bukhārī, Cartea nedreptăților și a uzurpării, capitolul despre cel căruia un om i-a făcut o nedreptate și care îl iartă, nr. 2449.

Allah pentru el și să se roage pentru el. Allah este Cel care dă izbândă.

Obligația sincerității și a cinstei în relațiile dintre oameni[26]

Laudă lui Allah! Binecuvântarea și pacea fie asupra Trimisului lui Allah, asupra familiei sale, a companionilor săi și a celor care îl urmează!

Allah, Slăvitul și Preaînaltul, le-a impus musulmanilor sinceritatea și cinstea în toate relațiile lor și le-a interzis minciuna, înșelăciunea și trădarea. Aceasta se datorează faptului că sinceritatea, cinstea și îndeplinirea cu loialitate a celor încredințate îndreaptă societatea, fac posibilă cooperarea sănătoasă între membrii ei și îi feresc să se nedreptățească și să se agreseze unii pe alții. Înșelăciunea, trădarea și minciuna, în schimb, strică societatea, îi fac pe oameni să se nedreptățească, să ia bunuri fără drept și să se urască și să se dezbine. S-a relatat autentic că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

الدين النصيحة. قيل لمن يا رسول الله؟ قال: لله ولكتابه ولرسوله ولأئمة المسلمين وعامتهم

„Religia este buna îndrumare.” A fost întrebat: „Față de cine, o, Trimis al lui Allah?” A spus: „Față de Allah, de Cartea Sa, de Trimisul Său, de conducătorii musulmanilor și de oamenii lor de rând.”[27]

26 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, pp. 103–104.

27 Relatat de Muslim, Cartea credinței, capitolul care arată că religia este buna îndrumare, nr. 55.

Muslim l-a consemnat în Ṣaḥīḥ-ul său. În cele două Ṣaḥīḥ-uri, Jarīr ibn ʿAbd Allah al-Bajalī, Allah să fie mulțumit de el, a spus:

بايعت النبي ﷺ على إقام الصلاة وإيتاء الزكاة والنصح لكل مسلم

„I-am depus Profetului ﷺ jurământul de credință că voi împlini rugăciunea, voi da zakāt-ul și voi fi cinstit și binevoitor față de orice musulman."

Tot în cele două Ṣaḥīḥ-uri, de la Ḥakīm ibn Ḥizām, Allah să fie mulțumit de el, s-a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

البيعان بالخيار ما لم يفترقا أو قال حتى يتفرقا، فإن صدقا وبينا بورك لهما في بيعهما، وإن كتما وكذبا محقت بركة بيعهما

„Vânzătorul și cumpărătorul au dreptul de alegere cât timp nu s-au despărțit" — sau a spus: „până se despart". „Dacă sunt sinceri și lămuresc lucrurile, vânzarea lor va fi binecuvântată; dacă ascund și mint, binecuvântarea vânzării lor va fi ștearsă."[28]

De asemenea, s-a relatat autentic că Profetul ﷺ a spus:

من غشنا فليس منا

„Cel care ne înșală nu este dintre noi."[29]

28 Relatat de al-Bukhārī, Cartea vânzărilor, capitolul despre cei doi parteneri ai vânzării atunci când lămuresc și nu ascund, nr. 2079; și de Muslim, Cartea vânzărilor, capitolul despre sinceritate și lămurire la vânzare, nr. 1532.

29 Relatat de Muslim, Cartea credinței, capitolul cuvintelor Profetului ﷺ: „Cel care ne înșală nu este dintre noi", nr. 102.

În Ṣaḥīḥ Muslim, Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, a relatat că Profetul ﷺ a trecut pe lângă o grămadă de alimente. Și-a introdus mâna în ea, iar degetele i s-au umezit. A spus:

ما هذا يا صاحب الطعام؟

„Ce este aceasta, vânzătorule de alimente?"

Acela a răspuns: *„Ploaia a ajuns la ele, o, Trimis al lui Allah!"* Trimisul lui Allah ﷺ i-a spus:

أفلا جعلته فوق الطعام كي يراه الناس، من غش فليس مني

„De ce nu le-ai pus deasupra alimentelor, ca să le vadă oamenii? Cel care înșală nu este dintre ai mei."[30]

Aceste hadithuri autentice, precum și cele cu același înțeles, arată toate obligația cinstei, a lămuririi lucrurilor și a sincerității în relațiile dintre oameni, precum și interzicerea minciunii, a înșelăciunii și a trădării în acestea. Ele arată totodată că sinceritatea și cinstea aduc binecuvântare în tranzacție, iar minciuna și înșelăciunea o șterg.

Din cinste și loialitate face parte arătarea defectelor ascunse cumpărătorului sau chiriașului, precum și declararea adevăratului preț și a ofertei reale, atunci când se vorbește despre ele. Din înșelăciune și trădare face parte umflarea ofertei sau a prețului, pentru a-l face pe cumpărător ori pe chiriaș să dea tot atât sau aproape atât.

30 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 102.

În cele două Ṣaḥīḥ-uri, de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, s-a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

ثلاثة لا يكلمهم الله ولا ينظر إليهم يوم القيامة ولا يزكيهم ولهم عذاب أليم، رجل على فضل ماء بالفلاة يمنعه من ابن السبيل، ورجل بايع رجلا بسلعة بعد العصر فحلف له بالله لأعطي بها كذا وكذا فصدقه وهو على غير ذلك، ورجل بايع إماما لا يبايعه إلا للدنيا، فإن أعطاه منها وفى وإن لم يعطه منها لم يف

„Sunt trei cărora Allah nu le va vorbi, la care nu va privi în Ziua Învierii și pe care nu îi va curăța; ei vor avea o pedeapsă dureroasă: un om care are un prisos de apă în pustiu și îl refuză călătorului; un om care, după rugăciunea de după-amiază, îi vinde altuia o marfă și îi jură pe Allah că i s-a oferit pentru ea atât și atât, iar acela îl crede, deși lucrurile nu stau așa; și un om care îi depune unui conducător jurământul de credință numai pentru câștiguri lumești: dacă primește ceva de la el, își respectă jurământul, iar dacă nu primește, nu îl respectă."[31]

Toți musulmanii au, așadar, obligația să se teamă de Allah în relațiile lor și să se ferească de lucrurile care atrag mânia Lui și pedeapsa dureroasă cu care i-a amenințat pe cei ce înșală, trădează și mint. De asemenea, toți trebuie să se îndemne reciproc la sinceritate, cinste și teamă de Allah în toate lucrurile. În aceasta se află fericirea din această lume și din Viața de Apoi, curăția

31 Relatat de Muslim, Cartea credinței, capitolul despre amenințarea aspră privind lăsarea veșmântului sub glezne și amintirea darurilor făcute, nr. 108.

inimilor și îndreptarea societății. Tot astfel se dobândește binecuvântarea în tranzacții și se evită consumarea câștigurilor interzise și nedreptățirea fratelui musulman.
S-a relatat autentic că Profetul ﷺ a spus:

المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضا وشبك بين أصابعه

„Credinciosul este pentru credincios asemenea unei clădiri: părțile ei se întăresc unele pe altele.” Și și-a împletit degetele.[32]

Și a spus, binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

مثل المسلمين في توادهم وتراحمهم وتعاطفهم كمثل الجسد الواحد إذا اشتكى منه عضو تداعى له سائر الجسد بالسهر والحمى

„Musulmanii, în afecțiunea, îndurarea și grija lor reciprocă, sunt asemenea unui singur trup: dacă un mădular suferă, întregul trup îi răspunde prin nesomn și febră.”[33]

Îl rog pe Allah, Slăvitul, să îndrepte starea musulmanilor, să le unească inimile în evlavie, să le îndrepte conducătorii și să le dăruiască tuturor sinceritate și cinste în toate lucrurile și cooperare în bunătate și evlavie. El este Darnic, Generos. Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, a familiei sale și a companionilor săi!

32 Relatat de al-Bukhārī, Cartea nedreptăților și a uzurpării, capitolul despre ajutarea celui nedreptățit, nr. 2446; și de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre îndurarea, afecțiunea și sprijinul reciproc dintre credincioși, nr. 2585.

33 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre îndurarea, afecțiunea și sprijinul reciproc dintre credincioși, nr. 2586.

Musulmanul trebuie să-și îndeplinească cinstit munca încredințată[34]

Întrebare: Unii angajați și lucrători nu acordă muncii lor atenția necesară. Unii dintre ei lasă să treacă un an sau mai mult fără să îndemne la bine ori să oprească vreun rău, întârzie la lucru și spun: *„Am permisiunea șefului, așa că nu am nicio vină."* Dacă cineva se află în această situație și continuă astfel, are vreo vină în religia sa? Dați-ne un răspuns. Allah să vă răsplătească cu bine!
Răspuns: În primul rând, pentru orice musulman și musulmană este rânduit să transmită binele pe care l-a auzit de la Allah, Slăvitul și Preaînaltul. Aceasta o arată cuvântul Trimisului ﷺ:

نضر الله امرأ سمع مقالتي فوعاها ثم أداها كما سمعها

„Allah să lumineze chipul celui care a auzit cuvintele mele, le-a înțeles și le-a păstrat, apoi le-a transmis așa cum le-a auzit."[35]

El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a mai spus:

بلغوا عني ولو آية

„Transmiteți de la mine, fie și un singur verset."[36]

34 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 19, pp. 352–355.

35 Relatat de Aḥmad, nr. 16312; de Abū Dāwūd, Cartea cunoașterii, capitolul despre virtutea răspândirii cunoașterii, nr. 3660; de al-Tirmidhī, Cartea cunoașterii, capitolul despre îndemnul la transmiterea celor auzite, nr. 2658; și de Ibn Mājah, Introducere, capitolul despre cel care transmite cunoașterea, nr. 230.

36 Relatat de al-Bukhārī, Cartea relatărilor despre profeți, capitolul despre cele relatate privind fiii lui Israel, nr. 3461.

Când le ținea oamenilor o predică și îi povățuia, spunea:

فليبلغ الشاهد الغائب فرب مبلغ أوعى من سامع

„Cel de față să-i transmită celui absent, căci poate cel căruia i se transmite înțelege mai bine decât cel care a auzit."[37]

Vă îndemn, așadar, pe toți să transmiteți binele pe care l-ați auzit, cu înțelegere și după verificare. Oricine a auzit și a reținut o învățătură să le transmită celor din casa sa, fraților săi și celor cu care stă de vorbă ceea ce consideră folositor dintre acestea. Să aibă grijă să o redea exact și să nu vorbească despre ceea ce nu a reținut, pentru a fi dintre cei care se îndeamnă reciproc la adevăr și cheamă la bine.
Cât despre angajații care nu-și îndeplinesc munca ori nu o fac cu cinste, ați auzit că îndeplinirea și păzirea celor încredințate fac parte dintre însușirile credinței. Allah, Slăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا﴾

Allah vă poruncește să le înapoiați cele încredințate celor cărora li se cuvin.
Coran 4:58

Loialitatea față de cele încredințate este una dintre cele mai mari însușiri ale credinței, iar trădarea este una dintre cele mai mari însușiri ale ipocriziei. Allah, Slăvitul, îi descrie pe credincioși astfel:

﴿وَٱلَّذِينَ هُمۡ لِأَمَٰنَٰتِهِمۡ وَعَهۡدِهِمۡ رَٰعُونَ﴾

Și aceia care au grijă de cele încredințate lor și de legământul lor.
Coran 70:32

37 Relatat de al-Bukhārī, Cartea pelerinajului, capitolul despre predica din zilele petrecute la Minā, nr. 1741.

Și spune, Slăvitul:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓاْ أَمَٰنَٰتِكُمۡ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ﴾

O, voi cei care credeți! Nu Îi fiți necredincioși lui Allah și Trimisului și nu trădați cu bună știință cele încredințate vouă!

Coran 8:27

Angajatul trebuie, așadar, să-și îndeplinească datoria cu sinceritate, devotament și grijă și să respecte timpul de lucru. Astfel, își îndeplinește obligația, câștigul său devine curat, Îl mulțumește pe Domnul său și își slujește cu loialitate țara, compania din care face parte ori orice instituție pentru care lucrează. Aceasta este datoria angajatului: să se teamă de Allah, să îndeplinească cele încredințate cu cea mai mare pricepere și cinste, sperând la răsplata lui Allah și temându-se de pedeapsa Lui, și să urmeze cuvântul Lui, Cel Preaînalt:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا﴾

Allah vă poruncește să le înapoiați cele încredințate celor cărora li se cuvin.

Coran 4:58

Una dintre însușirile ipocriților este trădarea celor încredințate, după cum a spus Profetul ﷺ:

آية المنافق ثلاث: إذا حدث كذب، وإذا وعد أخلف، وإذا اؤتمن خان

„Semnele ipocritului sunt trei: când vorbește, minte; când promite, nu-și ține promisiunea; când i se încredințează ceva, trădează."[38]

Hadith convenit de al-Bukhārī și Muslim. Musulmanului nu îi este permis să se asemene ipocriților; trebuie să se îndepărteze de însușirile lor, să păstreze cele încredințate, să-și facă munca cu cea mai mare grijă și să respecte timpul de lucru. Chiar dacă șeful său este îngăduitor și nu îi cere aceasta, nu trebuie să lipsească de la muncă ori să o trateze cu nepăsare. Dimpotrivă, să se străduiască să fie mai bun decât șeful său în îndeplinirea muncii și în cinstea față de cele încredințate, pentru a fi un exemplu bun pentru ceilalți.

Împăcarea oamenilor[39]

Întrebare: Ce însușiri trebuie să aibă cel care dorește să-i împace pe oameni?

Răspuns: Trebuie să fie răbdător și blând, să se teamă de Allah, să aibă fapte bune și să fie drept inclusiv în ceea ce îl privește. Astfel, va mijloci între oameni folosindu-se de cunoașterea, înțelegerea limpede, dreptatea și modestia pe care i le-a dăruit Allah, pentru a-i împăca pe cei cărora Satana le-a înfrumusețat neînțelegerea și dezbinarea.

Printre însușirile sale trebuie să fie și dărnicia: să fie generos și dispus să cheltuiască pentru împăcarea oamenilor. Cel care împacă trebuie să aibă un caracter frumos, modestie, generozitate

38 Relatat de al-Bukhārī, Cartea credinței, capitolul despre semnul ipocritului, nr. 33; și de Muslim, Cartea credinței, capitolul despre însușirile ipocritului, nr. 59.

39 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 9, p. 270.

și noblețe, să vorbească plăcut și bine și să evite vorbele urâte. El mijlocește prin vorbe bune și printr-o abordare frumoasă, cu blândețe, dărnicie și generozitate. Dacă este nevoie de un ospăț sau de un ajutor bănesc, să contribuie pentru a putea realiza împăcarea.
De asemenea, în ceea ce privește împăcarea, el poate oferi bani chiar și prin împrumut. Își poate asuma o datorie și poate împrumuta de la unii dintre frații săi pentru a-i împăca pe cei aflați în conflict, fie două triburi, două sate, doi frați sau alte persoane asemănătoare. Se poate să fie nevoie să dea bani, chiar și împrumutați. Dacă a preluat o datorie pentru împăcare, i se poate da din zakāt. Cel care îi împacă pe oameni merită să fie sprijinit și ajutat, chiar și din zakāt. În hadithul autentic, Trimisul ﷺ a spus:

إن المسألة لا تحل لأحد إلا لأحد ثلاثة، ورجلا تحمل حمالة فحلت له المسألة حتى يصيبها ثم يمسك

„Cererea de ajutor nu îi este îngăduită nimănui, în afara a trei oameni" — și printre ei a pomenit — „un om care și-a asumat o datorie pentru împăcare: lui îi este îngăduit să ceară până strânge suma necesară, apoi să se oprească."[40]

Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său.

A-i spune unui musulman „neștiutor" sau „prost"[41]
Întrebare: Care este verdictul asupra musulmanului care îi spune fratelui său: *„Neștiutorule!"*, *„Prostule!"* și altele asemenea? Și asupra celui care le spune unor oameni: *„Slabi în credință!"*, dacă aceste vorbe li se potrivesc? F. ʿ.

40 Relatat de Muslim, Cartea zakāt-ului, capitolul despre cel căruia îi este îngăduit să ceară, nr. 1044.

41 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 9, p. 356.

Răspuns: Credinciosului îi este rânduit să li se adreseze fraților săi musulmani prin cuvinte frumoase și prin numele pe care le poartă, apoi să-i sfătuiască printr-o abordare frumoasă cu privire la ceea ce dezaprobă la ei. Astfel este mai probabil ca sfatul să fie primit și frăția credinței să se păstreze. Allah, Slăvitul, spune:

﴿وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ﴾

Dreptcredincioșii și dreptcredincioasele își sunt aliați unii altora.
Coran 9:71

Aliatul este opusul dușmanului. Una dintre însușirile aliatului este să i se adreseze fratelui său prin ceea ce îi place și să nu folosească ceea ce îi displace. Profetul ﷺ a spus:

البر حسن الخلق

„Bunătatea este buna purtare."[42]

Muslim l-a consemnat în Ṣaḥīḥ-ul său. El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a mai spus:

إنكم لا تسعون الناس بأموالكم ولكن ليسعهم منكم بسط الوجه وحسن الخلق

„Nu îi puteți cuprinde pe toți oamenii cu averile voastre, dar să îi cuprindă din partea voastră un chip senin și o purtare frumoasă."[43]

42 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 2553.

43 Al-Mustadrak asupra celor două Ṣaḥīḥ-uri, vol. 1, p. 212; Muṣannaf Ibn Abī Shaybah, vol. 5, p. 212; Musnad Abī Yaʿlā, vol. 11, p. 428; și Musnad Isḥāq ibn Rāhawayh, vol. 1, p. 461.

L-a relatat Abū Yaʿlā, iar al-Ḥākim l-a declarat autentic. Și a spus ﷺ:

ليس المؤمن بالطعان ولا اللعان ولا الفاحش ولا البذي

„Credinciosul nu este ponegritor, nici unul care blestemă, nici unul care vorbește obscen sau grosolan.”[44]

L-a relatat al-Tirmidhī, iar al-Ḥākim l-a declarat autentic; lanțul său de transmitere este bun.

Avertisment împotriva minciunii[45]

Întrebare: S-a relatat de la Profetul ﷺ că un credincios nu minte, deși poate săvârși celelalte păcate? Cum trebuie înțeles hadithul în cazul celui care a mințit, apoi s-a căit și se teme că a fost scris drept mincinos? F. ʿ.

44 Relatat de Aḥmad, nr. 3829; și de al-Tirmidhī, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre blestem, nr. 1977. Al-Mustadrak asupra celor două Ṣaḥīḥ-uri, vol. 1, p. 57; și Ṣaḥīḥ Ibn Ḥibbān, vol. 1, p. 421.

45 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 28, pp. 434–436.

Răspuns: Credinciosul sincer nu minte, însă poate minți din pricina lipsei și a slăbiciunii credinței sale. Fiecare credincios trebuie să se ferească de minciună și să urmărească sinceritatea. Profetul ﷺ spune:

عليكم بالصدق، فإن الصدق يهدي إلى البر وإن البر يهدي إلى الجنة، ولا يزال الرجل يصدق ويتحرى الصدق حتى يكتب عند الله صديقا. وإياكم والكذب، فإن الكذب يهدي إلى الفجور، والفجور يهدي إلى النار

„Țineți-vă de sinceritate, căci sinceritatea conduce la bunătate, iar bunătatea conduce la Paradis. Omul continuă să spună adevărul și să urmărească sinceritatea până când este scris la Allah drept un om pe deplin sincer. Feriți-vă de minciună, căci minciuna conduce la nelegiuire, iar nelegiuirea conduce la Foc."[46]

Allah, Mărețul și Preaînaltul, spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ﴾

O, voi cei care credeți! Temeți-vă de Allah și fiți alături de cei sinceri!

Coran 9:119

46 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre urâțenia și interzicerea minciunii și despre frumusețea și virtutea sincerității, nr. 2607.

Și spune, Slăvitul:

﴿هَٰذَا يَوۡمُ يَنفَعُ ٱلصَّٰدِقِينَ صِدۡقُهُمۡۚ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ﴾

Aceasta este Ziua în care sinceritatea le va fi de folos celor sinceri. Ei vor avea Grădini pe sub care curg râuri.

Coran 5:119

Datoria este, așadar, să urmărești sinceritatea și să te ferești de minciună, oricare ar fi ea, în afara împrejurărilor în care minciuna este îngăduită. Umm Kulthūm bint ʿUqbah, Allah să fie mulțumit de ea, spune:

لم يسمع النبي ﷺ يرخص في شيء من الكذب إلا في ثلاث: في الحرب، والإصلاح بين الناس، وحديث الرجل امرأته والمرأة زوجها

„Nu s-a auzit ca Profetul ﷺ să îngăduie vreun fel de minciună, în afara a trei împrejurări: în război, pentru împăcarea oamenilor și în vorbele bărbatului către soția sa și ale femeii către soțul ei."[47]

În aceste trei împrejurări nu este nicio vină dacă se minte pentru un folos legitim: pentru împăcarea oamenilor, în război fără trădare și în vorbele bărbatului către soția sa și ale femeii către soțul ei.

47 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre interzicerea minciunii și despre minciuna îngăduită, nr. 2605.

Avertisment împotriva bârfei și a lezării onoarei oamenilor[48]

Întrebare: Ce este bârfa? Care este verdictul privind lezarea onoarei oamenilor? Este îngăduit să stai în compania celui care bârfește?

Răspuns: A vorbi despre musulmani în lipsa lor, spunând ceea ce le displace, este un rău grav. Face parte din bârfa interzisă și este chiar unul dintre păcatele mari. Allah, Slăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا ۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ
أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾

Și să nu vă bârfiți unii pe alții! I-ar plăcea vreunuia dintre voi să mănânce carnea fratelui său mort? Ați urî aceasta! Temeți-vă de Allah! Allah primește căința și este Îndurător.

Coran 49:12

48 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 9, p. 239.

Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său, de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, că Profetul ﷺ a spus:

أتدرون ما الغيبة؟ فقالوا: الله ورسوله أعلم. قال: ذكرك أخاك بما يكره. قيل: أفرأيت إن كان في أخي ما أقول؟ قال: إن كان فيه ما تقول فقد اغتبته وإن لم يكن فيه فقد بهته

„Știți ce este bârfa?" Ei au răspuns: „Allah și Trimisul Său știu mai bine." A spus: „Să spui despre fratele tău ceea ce îi displace." A fost întrebat: „Dar dacă ceea ce spun se află într-adevăr la fratele meu?" A spus: „Dacă ceea ce spui se află la el, l-ai bârfit; dacă nu se află la el, l-ai calomniat."[49]

Muslim l-a relatat. De asemenea, s-a relatat autentic că, atunci când a fost înălțat, Profetul ﷺ a trecut pe lângă niște oameni care aveau unghii de aramă și își zgâriau cu ele fețele și piepturile. A spus:

يا جبريل من هؤلاء؟ فقال: هؤلاء الذين يأكلون لحوم الناس ويقعون في أعراضهم

„O, Jibrīl, cine sunt aceștia?" El a răspuns: „Aceștia sunt cei care mănâncă din carnea oamenilor și le lezează onoarea."[50]

49 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre interzicerea bârfei, nr. 2589.

50 Relatat de Aḥmad, nr. 12927; și de Abū Dāwūd, Cartea bunelor maniere, capitolul despre bârfă, nr. 4878.

Datoria ta, rob al lui Allah, precum și a celorlalți musulmani este să nu stați în compania celor care îi bârfesc pe musulmani, ci să-i sfătuiți și să le dezaprobați fapta. Profetul ﷺ a spus:

من رأى منكم منكرا فليغيره بيده، فإن لم يستطع فبلسانه، فإن لم يستطع فبقلبه وذلك أضعف الإيمان

„Cel care vede dintre voi un rău să-l schimbe cu mâna; dacă nu poate, cu limba; dacă nu poate, cu inima, iar aceasta este cea mai slabă treaptă a credinței."[51]

Dacă, după aceasta, nu se îndreaptă, încetează să mai stai în compania lui, căci și aceasta face parte din dezaprobarea deplină a faptei sale.

Bârfa atunci când cele spuse sunt adevărate[52]

Întrebare: Unii oameni — Allah să-i călăuzească — nu consideră bârfa un rău sau un lucru interzis. Alții spun: *„Dacă ceea ce spunem se află la acel om, bârfa despre el nu este interzisă"*, ignorând hadithurile Alesului ﷺ. Îl rog pe șeic să lămurească aceasta. Allah să vă răsplătească cu bine!

51 Relatat de Muslim, Cartea credinței, capitolul care arată că oprirea răului ține de credință, nr. 49.

52 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 8, p. 381.

Răspuns: Bârfa este interzisă și face parte dintre păcatele mari, fie că defectul se află la persoana respectivă, fie că nu. S-a relatat autentic că Profetul ﷺ, întrebat despre bârfă, a spus:

ذكرك أخاك بما يكره. قيل: أفرأيت إن كان في أخي ما أقول؟ قال: إن كان فيه ما تقول فقد اغتبته وإن لم يكن فيه فقد بهته

„Să spui despre fratele tău ceea ce îi displace." A fost întrebat: „Dar dacă ceea ce spun se află într-adevăr la fratele meu?" A spus: „Dacă ceea ce spui se află la el, l-ai bârfit; dacă nu se află la el, l-ai calomniat."[53]

De asemenea, s-a relatat autentic că, în noaptea înălțării sale, a văzut niște oameni care aveau unghii de aramă și își zgâriau cu ele fețele și piepturile. A întrebat despre ei și i s-a spus:

هؤلاء الذين يأكلون لحوم الناس ويقعون في أعراضهم

„Aceștia sunt cei care mănâncă din carnea oamenilor și le lezează onoarea."

53 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 2589.

Allah, Slăvitul, spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌۖ وَلَا تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًاۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾

O, voi cei care credeți! Feriți-vă de multe bănuieli, căci unele bănuieli sunt păcat! Nu vă spionați și nu vă bârfiți unii pe alții! I-ar plăcea vreunuia dintre voi să mănânce carnea fratelui său mort? Ați urî aceasta! Temeți-vă de Allah! Allah primește căința și este Îndurător.

Coran 49:12

Fiecare musulman și musulmană trebuie, așadar, să se ferească de bârfă și să-i îndemne și pe ceilalți să o părăsească, ascultând de Allah, Slăvitul, și de Trimisul Său ﷺ și dorind să acopere greșelile fraților musulmani, fără să le dea la iveală lipsurile. Bârfa aduce ură, dușmănie și dezbinare în societate. Allah este Cel care dă izbândă.

Cum să te porți în adunările în care se bârfește[54]

Întrebare: Ce să fac atunci când mă aflu într-o adunare în care se bârfește și nu mă pot ridica să plec?

54 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 5, p. 244.

Răspuns: Sfătuiește-i și spune-le: *„Aceasta nu este îngăduit; bârfa este interzisă."* Trimisul ﷺ spune:

من رد عن عرض أخيه بالغيب رد الله عن وجهه النار يوم القيامة

„Cel care apără onoarea fratelui său în lipsa acestuia, Allah îi va feri chipul de Foc în Ziua Învierii."[55]

Credinciosul nu participă la adunările răului. Dacă le poți spune celor cu care stai că fapta nu este îngăduită și că trebuie părăsită, fă-o și fii sincer față de Allah în fapta ta. Dacă nu poți, ridică-te și nu participa la bârfă, chiar dacă îți dezaprobă plecarea. Dacă te întreabă, spune: *„M-am ridicat din pricina aceasta"*, potrivit cuvântului lui Allah Preaînaltul:

﴿وَإِذَا رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِىٓ ءَايَـٰتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ ٱلشَّيْطَـٰنُ فَلَا
تَقْعُدْ بَعْدَ ٱلذِّكْرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّـٰلِمِينَ﴾

Când îi vezi pe cei care discută în batjocură despre versetele Noastre, îndepărtează-te de ei până intră în altă discuție. Iar dacă Satana te face să uiți, atunci, după ce îți amintești, nu mai sta cu oamenii nedrepți!

Coran 6:68

55 Relatat de Aḥmad, nr. 26995; și de al-Tirmidhī, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre apărarea onoarei musulmanului, nr. 1931.

Este rânduit să acoperi păcatele musulmanilor[56]
Întrebare: La mine vin unii pacienți care au băut alcool sau au luat droguri și, în urma acestora, au săvârșit unele infracțiuni, cum ar fi preacurvia sau sodomia. Trebuie să-i denunț sau nu?
Răspuns: Datoria ta este sfatul: să-i sfătuiești și să-i îndemni să se căiască, să le acoperi greșelile, să nu-i denunți și să nu-i faci de rușine. Ajută-i să asculte de Allah și de Trimisul Său și spune-le că Allah, Slăvitul, primește căința celui care se căiește. Avertizează-i să nu se întoarcă la aceste păcate. Allah, Slăvitul, spune:

﴿وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ﴾

Dreptcredincioșii și dreptcredincioasele își sunt aliați unii altora: îndeamnă la ceea ce este bun și opresc de la ceea ce este rău.
Coran 9:71

Acesta este un fragment din verset. El, Slăvitul, mai spune:

﴿وَٱلْعَصْرِ ۝ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَفِى خُسْرٍ ۝ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْحَقِّ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ﴾

Pe timp! Omul este, cu adevărat, în pierdere, în afara celor care cred, săvârșesc fapte bune și se îndeamnă reciproc la adevăr și la răbdare.
Coran 103:1–3

56 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 9, pp. 436–437.

Profetul ﷺ a spus:

الدين النصيحة

„Religia este buna îndrumare...”[57]

De asemenea, Profetul ﷺ a spus:

من ستر مسلما ستره الله في الدنيا والآخرة

„Cel care acoperă greșeala unui musulman, Allah îi va acoperi greșeala în această lume și în Viața de Apoi.”[58]

Imamul Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său. Allah este Cel care dă izbândă.

Blândețea în îndemnul la bine și oprirea răului[59]
Întrebare: Ați menționat, stimate șeic, că îndemnul la bine și oprirea răului se fac cu blândețe și bunătate. Însă în cazul unor oameni blândețea și bunătatea nu dau rezultat.
Răspuns: Dacă deții autoritate, folosește-ți autoritatea potrivit regulilor Legii islamice. Cel care nu are autoritate trebuie să fie blând și binevoitor; astfel își îndeplinește datoria. Allah Preaînaltul spune:

﴿ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ﴾

Cheamă la calea Domnului tău cu înțelepciune și cu bună povață!
Coran 16:125

57 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 55.
58 Relatat de Muslim, Cartea pomenirii, a rugii și a căinței, capitolul despre virtutea adunării pentru recitarea Coranului și pomenirea lui Allah, nr. 2699.
59 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 7, pp. 179–180.

Acesta este un fragment din verset. El, Slăvitul, spune:

﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ ٱلْقَلْبِ لَٱنفَضُّوا۟ مِنْ حَوْلِكَ﴾

Datorită unei îndurări de la Allah ai fost blând cu ei. Dacă ai fi fost aspru și cu inima împietrită, s-ar fi împrăștiat din jurul tău.

Coran 3:159

Profetul ﷺ a spus:

إن الرفق لا يكون في شيء إلا زانه، ولا ينزع من شيء إلا شانه

„Blândețea nu se află în ceva fără să-l înfrumusețeze și nu este îndepărtată din ceva fără să-l urâțească."[60]

Însă, dacă acela care îndeamnă la bine și oprește răul are autoritate, de pildă este conducător, șef al instituției însărcinate cu aceasta ori membru al ei, aceștia trebuie să-și exercite autoritatea față de cel care se împotrivește. Allah, Slăvitul, spune:

﴿وَلَا تُجَٰدِلُوٓا۟ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ﴾

Nu discutați cu oamenii Cărții decât în cel mai bun chip, în afara acelora dintre ei care săvârșesc nedreptăți.

Coran 29:46

60 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre virtutea blândeții, nr. 2594.

Cel nedrept este tratat cu fermitate; și cel care se împotrivește cu încăpățânare este tratat cu fermitate, după putere, respectând regulile Legii islamice, fie că este conducător, fie alt deținător al autorității și răspunderii. Astfel, bărbatul procedează potrivit puterii sale cu cei din casa lui, la fel profesorul cu elevii și șeicul tribului cu oamenii săi.

Cei care nu au autoritate trebuie să îndemne la bine și să oprească răul cu înțelepciune, printr-o abordare frumoasă, îndrumare spre bine și rugă pentru călăuzire. Dacă rezultatul urmărit nu se obține, să ducă problema în fața celor care dețin autoritatea.

Cum se vindecă trufia și se dobândește modestia[61]

Întrebare: Textele Legii islamice din Coran și Sunnah sunt numeroase în privința poruncii de a fi modest față de adevăr și față de oameni, a laudei aduse celor modești și a răsplății lor apropiate. La fel de numeroase sunt textele care opresc trufia și îngâmfarea și arată pedeapsa celor trufași. Prin ce se vindecă trufia și se dobândește modestia?

61 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 9, pp. 268–269.

Răspuns: Fără îndoială, fiecare musulman trebuie să se ferească de trufie și să fie modest. Pe cel care se smerește cu o treaptă, Allah îl înalță cu o treaptă, iar cel care se trufește este în primejdia de a fi zdrobit de Allah — Îi cerem lui Allah ocrotire! Un om a spus:

يا رسول الله إني أحب أن يكون ثوبي حسنا ونعلي حسنا أفذلك من الكبر؟ فقال الرسول ﷺ: إن الله جميل يحب الجمال، الكبر بطر الحق وغمط الناس

„O, Trimis al lui Allah, îmi place ca veșmântul și încălțămintea mea să fie frumoase. Aceasta ține de trufie?" Trimisul ﷺ a spus: „Allah este Frumos și iubește frumusețea. Trufia este respingerea adevărului și disprețuirea oamenilor."[62]

62 Relatat de Muslim, Cartea credinței, capitolul despre interzicerea și explicarea trufiei, nr. 91.

Respingerea adevărului înseamnă să-l refuzi atunci când contrazice dorința ta. Disprețuirea oamenilor înseamnă să-i privești de sus: oamenii sunt mai prejos în ochii săi, îi disprețuiește și se crede deasupra lor, fie pentru elocvența sa, fie pentru avere, funcție sau alte motive pe care și le închipuie. Se poate să fie sărac, așa cum arată hadithul autentic în care Trimisul ﷺ a spus:

ثلاثة لا يكلمهم الله يوم القيامة ولا يزكيهم ولا ينظر إليهم ولهم عذاب أليم: شيخ زان، وملك كذاب، وعائل مستكبر

„Sunt trei cărora Allah nu le va vorbi în Ziua Învierii, pe care nu îi va curăța și la care nu va privi; ei vor avea o pedeapsă dureroasă: un bătrân care preacurvește, un rege mincinos și un sărac trufaș."[63]

Adică este sărac și, în ciuda sărăciei sale, se trufește. De obicei, averea și bogăția îl împing pe om la trufie; acesta însă este trufaș deși e sărac: trufia îi este fire și obișnuință.
Modestia, în schimb, înseamnă blândețe în purtare, caracter frumos și lipsa îngâmfării față de oameni. Profetul ﷺ a spus:

إن من أحبكم إلي وأقربكم مني مجلسا يوم القيامة أحاسنكم أخلاقا

„Dintre voi, cei mai dragi mie și cei mai apropiați de locul meu în Ziua Învierii sunt cei cu cel mai frumos caracter."[64]

63 Relatat de Muslim, Cartea credinței, capitolul despre amenințarea aspră privind lăsarea veșmântului sub glezne și amintirea darurilor făcute, nr. 107.

64 Relatat de al-Tirmidhī, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre însușirile nobile ale caracterului, nr. 2018.

البر حسن الخلق

„Bunătatea este buna purtare."[65]

Să-și amintească măreția lui Allah și faptul că Allah este Cel care i-a dăruit averea, funcția, prestigiul, chipul frumos sau orice altceva. Să-și amintească faptul că una dintre formele recunoștinței pentru acestea este modestia și lipsa trufiei. Să nu se trufească pentru avere, funcție, origine, frumusețe, putere sau altceva. Dimpotrivă, să-și amintească faptul că acestea sunt binecuvântări de la Allah și că recunoștința pentru ele cere să fie modest, să nu se considere mare și să nu se trufească față de frații săi sau să se ridice deasupra lor. Trufia îndeamnă la nedreptate, minciună și lipsă de dreptate în vorbă și faptă. Omul se vede deasupra fratelui său, fie datorită averii, frumuseții, funcției, originii, fie pentru lucruri închipuite. De aceea, el ﷺ a spus:

الكبر بطر الحق وغمط الناس

„Trufia este respingerea adevărului și disprețuirea oamenilor."[66]

Adică respinge adevărul atunci când contrazice dorința sa: aceasta este trufie. Disprețuirea oamenilor înseamnă să-i privească de sus, să-i creadă mai prejos și nevrednici de dreptatea sa, de salutul pe care să li-l dea primul, de acceptarea invitației lor sau de altele asemenea.

Dacă își amintește slăbiciunea sa, faptul că provine dintr-o picătură slabă, dintr-un lichid neînsemnat, că are nevoie de un loc retras pentru a-și face nevoile, că mănâncă, că dintr-o parte intră hrana și din alta este eliminată, și că, dacă nu rămâne statornic în ascultarea de Allah, va ajunge în Foc, atunci își cunoaște slăbiciunea și lipsa de putere și înțelege că nu îi este îngăduit să se trufească.

65 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 2553.

66 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 91.

Ridicarea în picioare pentru a-l întâmpina pe cel care vine[67]

Întrebare: Un om a intrat într-o adunare în care mă aflam, iar cei prezenți s-au ridicat pentru el; eu însă nu m-am ridicat. Eram obligat să mă ridic? Cei care s-au ridicat au vreun păcat?

Răspuns: Ridicarea în picioare pentru cel care vine nu este obligatorie, dar face parte din bunele moravuri. Dacă cineva se ridică pentru a-i strânge mâna și a-l lua de mână, mai ales când este gazda sau un om de seamă, aceasta face parte din purtarea aleasă.

وقد قام النبي ﷺ لفاطمة وقامت له رضي الله عنها، وقام الصحابة بأمره ﷺ لسعد بن معاذ رضي الله عنه لما قدم ليحكم في بني قريظة، وقام طلحة بن عبيد الله رضي الله عنه من بين يدي النبي ﷺ لما جاء كعب بن مالك رضي الله عنه حين تاب الله عليه فصافحه وهنأه ثم جلس

Profetul ﷺ s-a ridicat pentru Fāṭimah, iar ea s-a ridicat pentru el, Allah să fie mulțumit de ea. La porunca lui ﷺ, companionii s-au ridicat pentru Saʿd ibn Muʿādh, Allah să fie mulțumit de el, când a sosit pentru a judeca în privința tribului Banū Qurayẓah. Ṭalḥah ibn ʿUbayd Allah, Allah să fie mulțumit de el, s-a ridicat dinaintea Profetului ﷺ când a venit Kaʿb ibn Mālik, Allah să fie mulțumit de el, după ce Allah îi primise căința; i-a strâns mâna, l-a felicitat și apoi s-a așezat.

Aceasta face parte din purtarea aleasă, iar în această privință există larghețe. Dezaprobat este să se stea în picioare pentru

67 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, pp. 394–395.

preamărire. Dacă omul se ridică pentru a întâmpina un oaspete, a-l onora, a-i strânge mâna sau a-l saluta, este un lucru rânduit. Însă a sta în picioare în vreme ce ceilalți șed, pentru a-l preamări, ori a se ridica la intrarea lui fără a-l întâmpina și fără a-i strânge mâna, nu este potrivit. Mai grav decât aceasta este să se stea în picioare pentru preamărirea lui, în timp ce el șade, fără ca aceasta să fie pentru pază, ci numai pentru preamărire.

După cum au spus învățații, ridicarea în picioare este de trei feluri:

Primul fel: să se stea în picioare lângă cineva care șade, pentru a-l preamări, asemenea felului în care nearabii își preamăresc regii și mai-marii, după cum a arătat Profetul ﷺ. Acest lucru nu este permis. De aceea, când Profetul ﷺ i-a condus în rugăciune șezând, le-a poruncit să se așeze și să se roage șezând împreună cu el. Când s-au ridicat, a spus:

كدتم أن تعظموني كما تعظم الأعاجم رؤساءها

„Aproape că m-ați preamărit așa cum nearabii își preamăresc conducătorii."

Al doilea fel: să se ridice pentru altcineva, la intrarea ori ieșirea lui, fără a-l întâmpina și fără a-i strânge mâna, numai pentru preamărire. Aceasta este, cel puțin, dezaprobată. Companionii, Allah să fie mulțumit de ei, nu se ridicau pentru Profet ﷺ când intra la ei, cunoscând dezaprobarea lui, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, față de aceasta.

Al treilea fel: să se ridice pentru a-l întâmpina pe cel care vine și a-i strânge mâna, a-l lua de mână pentru a-l așeza într-un anumit loc, a-l pune în locul său sau altceva asemănător. Aceasta este fără vină; dimpotrivă, face parte din Sunnah, după cum s-a arătat.

Înțelesul denumirilor qabīlī și khuḍayrī[68]

Întrebare: Ce înseamnă denumirile qabīlī și khuḍayrī?

68 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 5, pp. 146–147.

Răspuns: Aceasta este o chestiune particulară, cunoscută între oameni. Qabīlī este cel care are un trib cunoscut căruia îi aparține, precum Qaḥṭānī, Subayʿī, Tamīmī, Qurashī, Hāshimī sau altele asemenea. Este numit qabīlī deoarece aparține unui trib. Ca regulă, se spune qabīlī, la fel cum se spune Ḥanafī sau Rabaʿī și altele asemenea, prin raportare la tribul căruia îi aparține.

Khuḍayrī, în uzul oamenilor din Najd în special — eu nu cunosc această denumire decât în Najd —, este cel care nu are un trib cunoscut căruia să-i aparțină. Adică nu este cunoscut drept Qaḥṭānī, Tamīmī sau Qurashī; totuși, el este arab, limba sa este araba, este dintre arabi și a trăit printre ei, chiar dacă grupul său este cunoscut.

Mawlā, în uzul arabilor, este cel care la origine a fost un rob deținut, apoi a fost eliberat. ʿAjam sunt cei care nu își atribuie originea arabilor; se spune ʿajamī despre cineva cu origini nearabe, nu arabe. Aceștia sunt numiți aʿājim.
Verdictul în religia lui Allah este că niciunul dintre aceștia nu are întâietate asupra altuia decât prin evlavie, fie că este numit qabīlī, khuḍayrī, mawlā sau ʿajamī. Toți sunt deopotrivă. Nici acesta nu este mai presus decât acela, nici acela decât acesta, decât prin evlavie. Profetul ﷺ a spus:

لا فضل لعربي على عجمي ولا لعجمي على عربي إلا بالتقوى، ولا فضل لأحمر على أسود ولا لأسود على أحمر إلا بالتقوى

„Un arab nu are întâietate asupra unui nearab, nici un nearab asupra unui arab decât prin evlavie. Un om cu pielea deschisă nu are întâietate asupra unuia cu pielea neagră, nici unul cu pielea neagră asupra unuia cu pielea deschisă decât prin evlavie."[69]

69 Relatat de Aḥmad, nr. 22978.

Allah, Slăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقۡنَٰكُم مِّن ذَكَرٖ وَأُنثَىٰ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ شُعُوبٗا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْۚ إِنَّ أَكۡرَمَكُمۡ عِندَ ٱللَّهِ أَتۡقَىٰكُمۡۚ﴾

O, oameni! Noi v-am creat dintr-un bărbat și o femeie și v-am făcut popoare și triburi ca să vă cunoașteți unii pe alții. Cel mai cinstit dintre voi la Allah este cel mai evlavios dintre voi.

Coran 49:13

Însă era un obicei vechi al arabilor să-și căsătorească fiicele cu cei din triburile pe care le cunosc. Unii dintre ei evită să le căsătorească cu cineva al cărui trib nu îl cunosc; aceasta a rămas printre oameni. Alții sunt mai îngăduitori și își căsătoresc fiicele cu khuḍayrī, mawlā sau ʿajamī, după cum se întâmpla în vremea Profetului ﷺ.

فإن النبي عليه الصلاة والسلام زوج أسامة بن زيد بن حارثة رضي الله عنه وهو مولاه وعتيقه زوجه فاطمة بنت قيس رضي الله عنها وهي قرشية، وكذلك أبو حذيفة بن عتبة بن ربيعة وهو من قريش زوج مولاه سالما بنت أخيه الوليد بن عتبة ولم يبال لكونه مولى عتيقا

Profetul, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, l-a căsătorit pe Usāmah ibn Zayd ibn Ḥārithah, Allah să fie mulțumit de el, aflat în legătura sa de mawlā și de eliberare din robie, cu Fāṭimah bint Qays, Allah să fie mulțumit de ea, care era din Quraysh. La fel, Abū Ḥudhayfah ibn ʿUtbah ibn Rabīʿah, care era din Quraysh, l-a căsătorit pe Sālim, mawlā-ul său, cu fiica fratelui său al-Walīd ibn ʿUtbah și nu a ținut seama de faptul că era un fost rob eliberat.

Aceste situații au fost numeroase printre companioni, Allah să fie mulțumit de ei, și după ei. Însă oamenii de mai târziu, în special în Najd și în alte locuri, evită aceasta și sunt stricți în această privință, potrivit celor moștenite de la părinții și înaintașii lor. Poate că unii se tem de neplăcerile provocate de oamenii tribului lor dacă li s-ar spune: *„De ce l-ai căsătorit cu cutare? Aceasta poate duce la tulburarea rânduielii tribului nostru, la amestecarea și pierderea genealogiilor”* și altele asemenea. Uneori invocă anumite motive care au o justificare. Aceasta nu dăunează, iar chestiunea este una în care există larghețe.

Important este să fie ales pentru înrudirea prin căsătorie cineva potrivit în religie și caracter. Dacă aceasta se îndeplinește, este ceea ce trebuie urmărit, fie că este arab, nearab, mawlā, khuḍayrī sau altceva. Acesta este temeiul. Dacă unii doresc să-și căsătorească fiicele numai cu cineva din tribul lor, nu cunosc nicio interdicție în aceasta. Allah este Cel care dă izbândă.

Un arab nu are întâietate asupra unui nearab decât prin evlavie[70]

Întrebare: Când este nearabul mai bun decât arabul?
Răspuns: Criteriul este cel asupra căruia Allah, Slăvitul, a atras atenția în cuvântul Său, Cel Preaînalt:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓا۟ ۚ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ﴾

O, oameni! Noi v-am creat dintr-un bărbat și o femeie și v-am făcut popoare și triburi ca să vă cunoașteți unii pe alții. Cel mai cinstit dintre voi la Allah este cel mai evlavios dintre voi.

Coran 49:13

Dacă nearabul se teme mai mult de Allah, el este mai bun. La fel, dacă arabul se teme mai mult de Allah, el este mai bun. Întâietatea, noblețea și rangul sunt, așadar, prin evlavie. Cel care se teme mai mult de Allah este mai bun, fie nearab, fie arab.

Aplauzele la ceremonii[71]

Întrebare: Care este verdictul privind aplauzele bărbaților la diferite ocazii și festivități?

70 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 5, p. 364.
71 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 151.

Răspuns: Aplaudatul la festivități face parte dintre practicile perioadei de neștiință. Cel mai puțin ce se poate spune despre el este că este dezaprobat, iar ceea ce reiese mai clar din dovezi este interzicerea sa. Musulmanilor le este oprit să se asemene necredincioșilor. Allah, Slăvitul, spune, descriindu-i pe necredincioșii din Makkah:

﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِندَ ٱلْبَيْتِ إِلَّا مُكَآءً وَتَصْدِيَةً﴾

Rugăciunea lor lângă Casă nu era decât fluierat și bătăi din palme.
Coran 8:35

Învățații au spus că mukāʾ înseamnă fluierat, iar taṣdiyah, bătăi din palme. Potrivit Sunnei, atunci când credinciosul vede sau aude ceva ce îi place ori ceva ce dezaprobă, să spună *„Subḥān Allāh”* sau *„Allāhu akbar”*, așa cum s-a relatat autentic de la Profetul ﷺ în numeroase hadithuri. Bătutul din palme este rânduit femeilor în mod special atunci când vor să semnaleze ceva în rugăciune sau când se află împreună cu bărbații și imamul greșește în rugăciune. Ele îl pot atenționa bătând din palme. Bărbații, în schimb, îl atenționează prin tasbīḥ, după cum s-a relatat autentic în Sunnah de la Profet ﷺ.[72]

Prin aceasta se înțelege că aplauzele bărbaților înseamnă asemănare cu necredincioșii și cu femeile; ambele sunt interzise. Allah este Cel care dă izbândă.

72 Relatat de al-Bukhārī, Cartea chemării la rugăciune, capitolul despre cel care a intrat să conducă oamenii în rugăciune, apoi a venit imamul obișnuit, nr. 684; și de Muslim, Cartea rugăciunii, capitolul despre aducerea în față a cuiva care să conducă adunarea dacă imamul întârzie, nr. 421.

Risipirea hranei la festivități și respectarea binecuvântărilor[73]

Întrebare: Ce părere aveți despre marea risipă pe care o vedem în privința hranei servite la festivități, care ajunge apoi în sacii de gunoi? Există vreo soluție? Unde trebuie puse resturile de mâncare?

Răspuns: Răspunsul la această chestiune a fost dat anterior: nu este permis. Risipa nu este îngăduită nici la mesele de nuntă, nici în alte împrejurări. Cel care organizează ospățul trebuie să urmărească ceea ce este necesar, iar cele de care nu este nevoie să le lase. Restul să îl dea celor care îl primesc, cum ar fi organizațiile de binefacere, unii săraci sau lucrători; să li-l ducă.

Trebuie dus la cineva care îl folosește, nu aruncat la gunoi, printre mizerii sau lângă lucruri necurate, ci dat celor nevoiași. Dacă nu sunt oameni care au nevoie de el, să fie dus într-un loc curat, nu pe drumuri și nu împreună cu murdăriile, la care să poată veni să-l mănânce oameni ori animale, fără să fie înjosit.

Aceasta este pentru situațiile de necesitate. Dacă însă găsește lucrători sau săraci care să-l mănânce, trebuie să li-l ducă ori să-l usuce pentru a-l trimite celor care au nevoie de el, chiar ca hrană pentru animale. Dacă se păstrează cumpătarea în cheltuieli și nu se pregătesc lucruri de prisos, vor rămâne mai puține alimente.

Fastul și risipa la adunările de condoleanțe[74]

Întrebare: Care este verdictul privind fastul și risipa la adunările de condoleanțe, când familia celui decedat se îndatorează cu pregătirea unor ospețe pentru cei care vin să o consoleze? Există obiceiuri precum ziua a treia, a opta sau a patruzecea pentru cei aflați în doliu.

Răspuns: Aceasta nu are niciun temei; dimpotrivă, este o inovație religioasă, un rău și o practică a perioadei de neștiință. Nu le este permis celor care primesc condoleanțe să organizeze ospețe pentru cel mort, nici în prima zi, nici în a treia, a patra, a patruzecea sau în altă zi. Toate acestea sunt inovații religioase și

73 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 122.

74 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, pp. 119–120.

obiceiuri ale perioadei de neștiință, fără temei. Ei trebuie să-L laude pe Allah, să aibă răbdare și să-I mulțumească, Slăvitul și Preaînaltul, pentru ceea ce a hotărât. Să-I ceară să le dăruiască răbdare și să-i ajute să suporte nenorocirea; să nu pregătească însă mâncare pentru oameni.
Jarīr ibn ʿAbd Allah al-Bajalī, un companion de seamă, Allah să fie mulțumit de el, a spus:

كنا نعد الاجتماع إلى أهل الميت وصنعة الطعام بعد الدفن من النياحة

„Noi socoteam adunarea la familia celui mort și pregătirea mâncării după înmormântare ca făcând parte din bocetul interzis."

L-a relatat imamul Aḥmad cu un lanț bun. Companionii socoteau bocetul interzis printre lucrurile oprite, căci Trimisul ﷺ îl condamnase. Este însă rânduit ca rudele și vecinii să le trimită mâncare, deoarece sunt preocupați de nenorocirea lor. Când Profetul ﷺ a fost înștiințat despre moartea lui Jaʿfar ibn Abī Ṭālib, Allah să fie mulțumit de el, ucis la Muʾtah, în Iordania, le-a poruncit celor din casa lui ﷺ să pregătească mâncare pentru familia lui Jaʿfar și a spus:

إنه قد أتاهم ما شغلهم

„Li s-a întâmplat ceva care îi ține ocupați."[75]

Familia celui mort să nu pregătească mâncare pentru asemenea adunări, nici în prima zi, nici în a treia, a patra, a zecea sau în alta. Dacă pregătesc mâncare pentru ei înșiși ori pentru un oaspete al lor, nu este nicio vină. Dar să-i adune pe oameni pentru

75 Relatat de Aḥmad, nr. 1754; de al-Tirmidhī, Cartea funeraliilor, capitolul despre hrana pregătită pentru familia celui decedat, nr. 998; și de Ibn Mājah, Cartea funeraliilor, capitolul despre hrana trimisă familiei celui decedat, nr. 1610.

condoleanțe și să le pregătească mâncare nu este permis, deoarece contravine Sunnei.

Purtarea musulmanului față de nemusulman[76]

Întrebare: Care este datoria musulmanului față de un nemusulman, fie că acesta este un dhimmī într-o țară musulmană, fie că se află în propria țară, iar musulmanul locuiește în țara acelui nemusulman? Doresc să lămuriți relațiile de toate felurile, de la salut până la participarea la sărbătorile nemusulmanului. Îi este permis musulmanului să-l ia numai ca prieten de lucru? Lămuriți-ne. Allah să vă răsplătească!

Răspuns: În relația cu nemusulmanul, musulmanului îi sunt rânduite mai multe lucruri, printre care:

În primul rând: chemarea la Allah, Mărețul și Preaînaltul. Să-l cheme la Allah și să-i lămurească adevărul Islamului oriunde poate și unde are cunoașterea necesară. Aceasta este cea mai mare și cea mai importantă binefacere pe care musulmanul o poate face conaționalului său sau celui cu care se întâlnește dintre evrei, creștini ori alți politeiști. Profetul ﷺ a spus:

من دل على خير فله مثل أجر فاعله

„Cel care îndrumă spre un bine are o răsplată asemenea celui care îl săvârșește.”[77]

76 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, pp. 284–285.

77 Relatat de Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre virtutea ajutării celui care luptă pe calea lui Allah cu un mijloc de transport sau cu altceva, nr. 1893.

Imamul Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său. Când l-a trimis pe ʿAlī, Allah să fie mulțumit de el, la Khaybar, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, i-a poruncit să-i cheme la Islam și a spus:

فوالله لأن يهدي الله بك رجلا خير لك من حمر النعم

„Pe Allah, faptul ca Allah să călăuzească prin tine un singur om este mai bun pentru tine decât cămilele roșii."[78]

Autenticitatea sa este convenită de al-Bukhārī și Muslim. El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a mai spus:

من دعا إلى هدى كان له من الأجر مثل أجور من تبعه، لا ينقص ذلك من أجورهم شيئا، ومن دعا إلى ضلالة كان عليه من الإثم مثل آثام من تبعه لا ينقص ذلك من آثامهم شيئا

„Cel care cheamă la călăuzire va avea o răsplată asemenea răsplăților celor care îl urmează, fără ca aceasta să le micșoreze lor răsplățile cu ceva. Cel care cheamă la rătăcire va avea un păcat asemenea păcatelor celor care îl urmează, fără ca aceasta să le micșoreze lor păcatele cu ceva."[79]

Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său. Chemarea lui la Allah, transmiterea Islamului și sfătuirea lui în această privință se numără, așadar, printre cele mai importante îndatoriri și cele mai bune fapte prin care omul se apropie de Allah.

78 Relatat de al-Bukhārī, Cartea luptei și a expedițiilor, capitolul despre virtutea celui prin care un om primește Islamul, nr. 3009; și de Muslim, Cartea virtuților companionilor, capitolul despre virtuțile lui ʿAlī ibn Abī Ṭālib, Allah să fie mulțumit de el, nr. 2406.

79 Relatat de Muslim, Cartea cunoașterii, capitolul despre cel care întemeiază o practică bună sau rea, nr. 2674.

În al doilea rând: nu îi este permis să-l nedreptățească în ceea ce privește viața, averea sau onoarea. Dacă este un dhimmī, beneficiază de un permis de siguranță ori este parte a unui legământ, trebuie să-i respecte drepturile. Să nu-i nedreptățească averea prin furt, trădare, înșelăciune sau în alt fel și să nu-i lezeze trupul prin lovire sau altceva. Calitatea sa de parte a unui legământ, de dhimmī în țară ori de beneficiar al unui permis de siguranță îl ocrotește.

În al treilea rând: nu este nicio piedică în a avea cu el relații de vânzare, cumpărare, închiriere și altele asemenea. S-a relatat autentic că Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a cumpărat de la necredincioșii care se închinau idolilor și de la evrei; acestea sunt relații comerciale. Când a murit, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, platoșa sa era lăsată zălog la un evreu pentru alimente cumpărate pentru familia sa.

În al patrulea rând, în privința salutului de pace: să nu îl salute primul prin salām, potrivit cuvântului Profetului ﷺ:

لا تبدأوا اليهود ولا النصارى بالسلام

„Nu îi salutați primii pe evrei și pe creștini prin salutul de pace."[80]

Muslim l-a consemnat în Ṣaḥīḥ-ul său. Și a spus:

إذا سلم عليكم أهل الكتاب فقولوا: وعليكم

„Când oamenii Cărții vă salută, spuneți: «Și asupra voastră!»"[81]

80 Relatat de Muslim, Cartea salutului de pace, capitolul despre interdicția de a-i saluta primii pe oamenii Cărții prin salutul de pace, nr. 2167.

81 Relatat de al-Bukhārī, Cartea cererii de permisiune, capitolul despre răspunsul la salutul de pace al oamenilor aflați sub protecție, nr. 6258; și de Muslim, Cartea salutului de pace, capitolul despre interdicția de a-i saluta primii pe oamenii Cărții prin salutul de pace, nr. 2163.

Așadar, musulmanul nu îl salută primul pe necredincios prin salutul de pace, dar îi răspunde spunând: *„Și asupra voastră!”*, potrivit cuvântului Profetului, binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

إذا سلم عليكم أهل الكتاب فقولوا وعليكم

„Când oamenii Cărții vă salută, spuneți: «Și asupra voastră!»”

Autenticitatea sa este convenită de al-Bukhārī și Muslim. Aceasta ține de drepturile privitoare la relațiile dintre musulman și nemusulman.
Printre acestea se află și buna vecinătate. Dacă este vecinul tău, poartă-te bine cu el și nu-l supăra în vecinătatea lui. Dă-i milostenie dacă este sărac, fă-i daruri și sfătuiește-l în ceea ce îi folosește, căci aceasta îl poate atrage spre Islam și spre intrarea în el, iar vecinul are un drept. Profetul ﷺ a spus:

ما زال جبريل يوصيني بالجار حتى ظننت أنه سيورثه

„Jibrīl a continuat să mă îndemne să am grijă de vecin până am crezut că îi va rândui un drept la moștenire.”[82]

Autenticitatea sa este convenită de al-Bukhārī și Muslim. Dacă vecinul este necredincios, are dreptul de vecinătate; dacă este și rudă, deși necredincios, are două drepturi: dreptul de vecinătate și dreptul de rudenie.

82 Relatat de al-Bukhārī, Cartea bunelor maniere, capitolul despre grija față de vecin, nr. 6014; și de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre grija și bunăvoința față de vecin, nr. 2624.

Musulmanului îi este rânduit să dea milostenie vecinului său nemusulman și altor nemusulmani care nu poartă război împotriva musulmanilor, din alte bunuri decât zakāt-ul. Allah Preaînaltul spune:

﴿لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَـٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَـٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓا۟ إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ﴾

Allah nu vă oprește să fiți buni și drepți cu aceia care nu v-au luptat pentru religie și nu v-au alungat din casele voastre. Allah îi iubește pe cei drepți.

Coran 60:8

Aceasta se sprijină și pe hadithul autentic despre Asmāʾ bint Abī Bakr, Allah să fie mulțumit de ea: mama ei a venit la ea în Madīnah, în vremea tratatului de la al-Ḥudaybiyah, fiind politeistă și dorind ajutor. Asmāʾ i-a cerut Profetului ﷺ îngăduința să păstreze legătura cu ea, iar el a spus:

صليها

„Păstrează legătura cu ea.”[83]

83 Relatat de al-Bukhārī, Cartea jizyah, capitolul despre păcatul celui care încheie un legământ, apoi îl trădează, nr. 3183; și de Muslim, Cartea zakāt-ului, capitolul despre virtutea cheltuirii și a milosteniei pentru rudele apropiate și soț, nr. 1003.

În ceea ce privește zakāt-ul, acesta poate fi dat nemusulmanilor ale căror inimi sunt de câștigat, potrivit cuvântului Său, Mărețul și Preaînaltul:

﴿إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ﴾

Daniile sunt numai pentru săraci, pentru nevoiași, pentru cei care lucrează la strângerea lor și pentru cei ale căror inimi sunt de câștigat.

Coran 9:60

Acesta este un fragment din verset. Cât despre participarea la sărbătorile nemusulmanilor, musulmanului nu îi este îngăduit să li se alăture în aceasta.

Salutul de pace adresat nemusulmanului[84]

Întrebare: În aceste zile, ca urmare a contactului cu Apusul și Răsăritul, îi vedem pe mulți nemusulmani, indiferent de credința lor, răspunzându-ne cu salutul islamic când îi întâlnim oriunde. Care este datoria noastră față de ei? ʿAlī Ḥ., Riyāḍ.

Răspuns: S-a relatat autentic că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

لا تبدأوا اليهود ولا النصارى بالسلام، وإذا لقيتموهم في طريق فاضطروهم إلى أضيقه

„Nu îi salutați primii pe evrei și pe creștini prin salutul de pace; iar dacă îi întâlniți pe un drum, siliți-i să treacă prin partea lui mai îngustă.”[85]

84 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 5, p. 406.

85 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 2167.

Imamul Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său. Și a spus ﷺ:

إذا سلم عليكم أهل الكتاب فقولوا وعليكم

„Când oamenii Cărții vă salută, spuneți: «Și asupra voastră!»”[86]

Autenticitatea sa este convenită de al-Bukhārī și Muslim. Oamenii Cărții sunt evreii și creștinii. În această privință, ceilalți necredincioși au același verdict ca evreii și creștinii, deoarece nu cunoaștem nicio dovadă care să-i deosebească.
Așadar, nemusulmanul să nu fie salutat niciodată primul prin salutul de pace. Dacă însă el salută primul, trebuie să i se răspundă: *„Și asupra voastră!”*, îndeplinind porunca Trimisului. După aceasta i se poate spune: *„Ce mai faci? Ce mai fac copiii tăi?”*, după cum au îngăduit unii învățați, printre care șeicul Islamului Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el. Aceasta mai ales dacă folosul islamic o cere, de pildă pentru a-l atrage spre Islam și a-l apropia de acesta, ca să primească chemarea și să-i dea ascultare. Allah, Mărețul și Preaînaltul, spune:

﴿ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ ۖ وَجَٰدِلْهُم بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ﴾

Cheamă la calea Domnului tău cu înțelepciune și cu bună povață și discută cu ei în cel mai bun chip!
Coran 16:125

86 Referințele acestui hadith au fost indicate anterior: al-Bukhārī, nr. 6258, și Muslim, nr. 2163.

El, Slăvitul, spune:

﴿وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡ﴾

Nu discutați cu oamenii Cărții decât în cel mai bun chip, în afara acelora dintre ei care săvârșesc nedreptăți.

Coran 29:46

Acesta este un fragment din verset.

A mânca împreună cu un nemusulman[87]

Întrebare: Dacă un musulman mănâncă sau bea cu un creștin ori cu un alt nemusulman, se socotește aceasta interzis? Dacă este interzis, cum înțelegem cuvântul lui Allah Preaînaltul:

﴿وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حِلّٞ لَّكُمۡ وَطَعَامُكُمۡ حِلّٞ لَّهُمۡ﴾

Hrana celor cărora le-a fost dată Cartea vă este îngăduită, iar hrana voastră le este îngăduită lor.

Coran 5:5

Răspuns: A mânca împreună cu un nemusulman nu este interzis dacă există o nevoie sau un folos legitim. Însă nu îi lua drept prieteni apropiați, mâncând cu ei fără motiv sau folos legitim, căutându-le compania și glumind cu ei. Dacă există însă o nevoie, precum a mânca împreună cu oaspetele, ori pentru a-i chema la Allah și a-i îndruma spre adevăr sau din alte motive legitime, nu este nicio vină.

Faptul că hrana oamenilor Cărții ne este îngăduită nu implică luarea lor drept prieteni apropiați și tovarăși de ședere și nu

87 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 9, p. 329.

implică să mâncăm și să bem cu ei fără o nevoie ori un folos legitim. Allah este Cel care dă izbândă.

Ajutorul dat unui nemusulman îl face frate al musulmanului?[88]

Întrebare: Dacă un musulman salvează sau ajută urgent un nemusulman, devine acesta fratele lui?

Răspuns: Ajutorul urgent acordat de musulman nemusulmanilor și necredincioșilor care nu sunt în război împotriva musulmanilor nu îl face pe cel ajutat fratele său și nici maḥram pentru el, dacă persoana ajutată este femeie. Primește însă răsplată pentru aceasta, deoarece este o binefacere, chiar dacă cel ajutat este necredincios. Allah, Mărețul și Preaînaltul, spune:

﴿وَأَحْسِنُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ﴾

Și faceți bine! Allah îi iubește pe binefăcători.

Coran 2:195

Și spune, Mărețul și Preaînaltul:

﴿لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓاْ إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ﴾

Allah nu vă oprește să fiți buni și drepți cu aceia care nu v-au luptat pentru religie și nu v-au alungat din casele voastre. Allah îi iubește pe cei drepți.

Coran 60:8

88 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 353.

Profetul ﷺ a spus:

والله في عون العبد ما كان العبد في عون أخيه

„Allah îl ajută pe rob atât timp cât robul îl ajută pe fratele său."[89]

Și a spus:

من كان في حاجة أخيه كان الله في حاجته

„Cel care se îngrijește de nevoia fratelui său, Allah Se îngrijește de nevoia lui."[90]

Aceste două hadithuri se referă la musulman. În cele două Ṣaḥīḥ-uri, de la Asmāʾ bint Abī Bakr, Allah să fie mulțumit de ea, s-a relatat că Profetul ﷺ i-a îngăduit să păstreze legătura cu mama ei, care era necredincioasă. Aceasta a avut loc în vremea armistițiului încheiat de Profet ﷺ cu oamenii din Makkah.[91]
În ceea ce îi privește pe necredincioșii aflați în război, nu este permis să fie ajutați cu nimic. Dimpotrivă, ajutarea lor împotriva musulmanilor face parte dintre lucrurile care anulează Islamul. Allah, Mărețul și Preaînaltul, spune:

﴿وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ﴾

Iar acela dintre voi care îi ia ca aliați este dintre ei.
Coran 5:51

89 Relatat de Muslim, Cartea pomenirii, a rugii, a căinței și a cererii de iertare, capitolul despre virtutea adunării pentru recitarea Coranului și pomenire, nr. 2699.

90 Relatat de al-Bukhārī, Cartea nedreptăților și a uzurpării, capitolul despre faptul că musulmanul nu-l nedreptățește pe musulman și nu-l abandonează, nr. 2442; și de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre interzicerea nedreptății, nr. 2580.

91 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: al-Bukhārī, nr. 3183, și Muslim, nr. 1003.

Agresarea vizitatorilor din țările musulmane[92]

Întrebare: Care este verdictul asupra agresării străinilor, turiști și vizitatori, în țările musulmane?

Răspuns: Aceasta nu este permis. Nu este îngăduită agresarea nimănui, fie turiști, fie lucrători, deoarece beneficiază de protecție și au intrat în siguranță. Nu este permis să fie agresați. Autoritățile trebuie însă sfătuite să-i oprească de la manifestările care nu trebuie arătate. Agresarea lor nu este permisă. Oamenii de rând nu au dreptul să-i ucidă, să-i lovească ori să-i supere; trebuie să ducă problema în fața conducătorilor.

A-i agresa înseamnă a-i ataca pe niște oameni care au intrat în siguranță. Nu este permis să fie agresați, ci cazul lor trebuie adus în fața celui care le poate împiedica intrarea ori îi poate opri de la acel rău vădit. Să fie însă sfătuiți și chemați la Islam — ori la părăsirea răului, dacă sunt musulmani — este cerut și cuprins de dovezile generale ale Legii islamice. Allah este Cel al cărui ajutor se cere. Nu există putere și tărie decât prin Allah! Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, a familiei sale și a companionilor săi!

Intrarea nemusulmanilor în moschei[93]

Întrebare: Sora Umm ʿImād din al-Madīnah al-Munawwarah întreabă: Este permis ca creștinilor, evreilor și altor nemusulmani să li se îngăduie intrarea în moschei pentru a le vizita? Unele țări musulmane organizează asemenea vizite pentru unele personalități care le vizitează.

Răspuns: Nu este nicio vină în intrarea nemusulmanului în moschee dacă există un scop legitim și un lucru îngăduit, de pildă să asculte o povață, să bea apă sau altceva asemănător. Profetul ﷺ a găzduit unele delegații nemusulmane în moscheea sa ﷺ, ca să-i vadă pe cei care se rugau, să-i asculte recitarea și

92 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 8, p. 239.

93 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 8, p. 356.

predica și ca el să-i cheme la Allah de aproape.[94]

De asemenea, el ﷺ l-a legat în moschee pe Thumāmah ibn Uthāl al-Ḥanafī când i-a fost adus prizonier; Allah l-a călăuzit, iar el a primit Islamul. Allah este Cel care dă izbândă.[95]

Obligația dreptății între lucrătorul musulman și cel nemusulman[96]

Întrebare: Am doi lucrători, unul musulman și celălalt nemusulman, deopotrivă de pricepuți la muncă, iar eu trebuie să le evaluez munca. Îmi este îngăduit să-l lipsesc pe nemusulman de dreptul său din pricina religiei lui?

Răspuns: Trebuie să fii drept între ei. Totuși, nemusulmanul trebuie îndepărtat chiar dacă ar fi mai activ, căci musulmanul este mai binecuvântat, chiar dacă ar fi mai puțin priceput; cu atât mai mult dacă este la fel de priceput. S-a relatat autentic că Profetul ﷺ a îndemnat la scoaterea nemusulmanilor din această peninsulă și la a nu rămâne în ea două religii. Allah este Cel care dă izbândă.[97]

Sărbătorirea zilelor de naștere[98]

Întrebare: Care este verdictul asupra sărbătoririi zilelor de naștere?

94 Relatat de Aḥmad, nr. 17454; și de Abū Dāwūd, Cartea impozitelor, a conducerii și a bunurilor dobândite fără luptă, capitolul despre relatarea din al-Ṭā'if, nr. 3026.

95 Relatat de al-Bukhārī, Cartea rugăciunii, capitolul despre îmbăierea celui care primește Islamul și despre legarea prizonierului în moschee, nr. 462; și de Muslim, Cartea luptei și a expedițiilor, capitolul despre legarea și reținerea prizonierului și îngăduința de a-l elibera fără răscumpărare, nr. 1764.

96 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 380.

97 Relatat de al-Bukhārī, Cartea jizyah, capitolul despre scoaterea evreilor din Peninsula Arabică, nr. 3168; și de Muslim, Cartea testamentului, capitolul despre nefacerea unui testament de către cel care nu are ce lăsa, nr. 1637.

98 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 285.

Răspuns: Sărbătorirea zilelor de naștere nu are temei în Legea islamică curată; dimpotrivă, este o inovație religioasă. Profetul ﷺ a spus:

من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد

„Cel care introduce în această religie a noastră ceva ce nu face parte din ea, acel lucru este respins."[99]

Autenticitatea sa este convenită de al-Bukhārī și Muslim. În formularea lui Muslim, pe care al-Bukhārī, Allah să aibă milă de el, a citat-o suspendat în Ṣaḥīḥ-ul său, afirmându-i autenticitatea:

من عمل عملا ليس عليه أمرنا فهو رد

„Cel care săvârșește o faptă care nu este potrivită cu religia noastră, acea faptă este respinsă."[100]

Se știe că Profetul ﷺ nu și-a sărbătorit nașterea în timpul vieții sale, nu a poruncit aceasta și nici nu le-a făcut așa ceva companionilor săi. La fel, califii săi bine călăuziți și toți companionii săi nu au făcut-o; ei cunoșteau cel mai bine Sunnah sa, Îl iubeau cel mai mult pe Trimisul lui Allah ﷺ și erau cei mai dornici să urmeze ceea ce a adus. Dacă sărbătorirea nașterii sale ﷺ ar fi fost rânduită, ei s-ar fi grăbit să o împlinească. La fel, niciunul dintre învățații generațiilor alese nu a făcut-o și nu a poruncit-o.

Prin aceasta se înțelege că ea nu face parte din Legea cu care Allah l-a trimis pe Muḥammad ﷺ. Îl luăm pe Allah, Slăvitul, și pe toți musulmanii martori că, dacă el ﷺ ar fi făcut-o sau ar fi poruncit-o ori companionii săi ar fi făcut-o, ne-am fi grăbit să o

99 Relatat de al-Bukhārī, Cartea împăcării, capitolul despre împăcarea nedreaptă, care trebuie respinsă, nr. 2697; și de Muslim, Cartea judecăților, capitolul despre anularea hotărârilor nevalide, nr. 1718.

100 Relatat de Muslim, Cartea judecăților, capitolul despre anularea hotărârilor nevalide, nr. 1718.

împlinim și i-am fi chemat pe alții la ea. Laudă lui Allah, căci noi suntem dintre cei mai dornici să urmeze Sunnah sa și să cinstească poruncile și opreliștile sale. Îi cerem lui Allah, pentru noi și pentru toți frații noștri musulmani, statornicie în adevăr și ocrotire de tot ceea ce contravine Legii Sale curate. El este Darnic, Generos.

Hârtiile pe care se află pomenirea lui Allah[101]

Întrebare: Prin natura muncii mele îmi trec prin mâini documente și înscrisuri în care este pomenit Allah. Ce trebuie făcut cu aceste hârtii?

Răspuns: Aceste hârtii în care este pomenit Allah trebuie păstrate și ferite de tratare înjositoare până nu mai este nevoie de ele. Când nu mai sunt folosite și nu mai există nevoie de ele, trebuie îngropate într-un loc curat, arse sau păstrate într-un loc care le ferește de înjosire, precum dulapuri, rafturi sau altele asemenea. Allah este Cel al cărui ajutor se cere.

Folosirea ziarelor drept suport pentru mâncare[102]

Întrebare: Este permis să folosim ziarele drept suport pe care să mâncăm? Dacă aceasta nu este permis, ce trebuie făcut cu ele după citire?

Răspuns: Nu este permis ca ziarele să fie folosite drept suport pentru mâncare, pentru împachetarea lucrurilor ori în alte feluri înjositoare dacă în ele se află versete coranice sau pomenirea lui Allah, Mărețul și Preaînaltul. În acest caz, ele trebuie păstrate într-un loc potrivit, arse ori îngropate într-un pământ curat.

Frauda la examene[103]

Întrebare: Care este verdictul privind frauda la testele școlare, dacă profesorul știe despre ea?

Răspuns: Frauda la examene este interzisă, la fel cum este interzisă în relațiile dintre oameni. Nimeni nu are dreptul să

101 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 394.

102 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 23, p. 40; și Fatwā islamice, vol. 3, p. 456.

103 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 397.

fraudeze un examen, la nicio materie. Dacă profesorul acceptă aceasta, este părtaș la păcat și la trădare. Allah este Cel al cărui ajutor se cere.

Apelurile telefonice dintr-o locuință, fără știrea proprietarilor[104]

Întrebare: Cunosc o rudă care lucrează într-o anumită parte a unei locuințe și îmi face gratuit unele apeluri internaționale, fără știrea proprietarilor. Am vreo vină pentru aceasta, deși proprietarii telefonului sunt oameni înstăriți?

Răspuns: Aceasta nu este permis decât cu îngăduința lor. Este o trădare din partea rudei tale. Îi cerem lui Allah călăuzire pentru noi și pentru voi.

Strângerea mâinii unei colege de studii[105]

Întrebare: Care este verdictul asupra studentului care îi strânge mâna unei colege de studii? Ce face dacă ea îi întinde mâna pentru a-l saluta?

Răspuns: Studiile mixte alături de fete, în același loc, în aceeași școală sau în aceleași bănci nu sunt permise; dimpotrivă, aceasta este una dintre cele mai mari cauze ale ispitei. Nici studentului, nici studentei nu le este permis acest amestec, din pricina ispitelor pe care le cuprinde.

104 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 19, p. 404; și Fatwā islamice, vol. 4, p. 304.

105 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 247.

Musulmanului nu îi este îngăduit să-i strângă mâna unei femei care nu îi este maḥram, chiar dacă ea i-o întinde și îi spune aceasta. Strângerea mâinii nu le este îngăduită bărbaților care nu sunt maḥram pentru ea. S-a relatat autentic că Profetul ﷺ a spus, când primea jurământul de credință al femeilor:

إني لا أصافح النساء

„Eu nu strâng mâinile femeilor."[106]

S-a relatat autentic că ʿĀʾishah, Allah să fie mulțumit de ea, a spus:

والله ما مست يد رسول الله ﷺ يد امرأة قط، ما كان يبايعهن إلا بالكلام

„Pe Allah, mâna Trimisului lui Allah ﷺ nu a atins niciodată mâna vreunei femei; le primea jurământul de credință numai prin cuvinte."[107]

106 Relatat de Aḥmad, nr. 26466; de al-Nasāʾī, Cartea jurământului de credință, capitolul despre jurământul femeilor, nr. 4181; și de Ibn Mājah, Cartea luptei, capitolul despre jurământul femeilor, nr. 2874.

107 Relatat de al-Bukhārī, Cartea tâlcuirii Coranului, capitolul „Când vin la voi femei credincioase ca emigrante", nr. 4891; și de Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre felul jurământului de credință al femeilor, nr. 1866.

Allah, Mărețul și Preaînaltul, a spus:

﴿لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا﴾

Ați avut în Trimisul lui Allah un exemplu frumos, pentru cel care nădăjduiește în Allah și în Ziua de Apoi și Îl pomenește mult pe Allah.

Coran 33:21

Strângerea mâinii femeilor de către bărbați care nu sunt maḥram pentru ele este un mijloc ce poate duce ambele părți la ispită și, prin urmare, trebuie părăsită.
Salutul rânduit de Lege, în care nu este ispită, fără strângerea mâinii, fără suspiciuni și fără glas ademenitor, cu respectarea ḥijāb-ului și fără a rămâne singuri, este însă îngăduit. Allah, Mărețul și Preaînaltul, spune:

﴿يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ ۚ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾

O, soții ale Profetului! Voi nu sunteți asemenea niciuneia dintre femei, dacă sunteți evlavioase. Nu vorbiți cu glas ademenitor, ca să nu poftească acela în a cărui inimă este o boală, ci spuneți vorbe cuviincioase!

Coran 33:32

În vremea Profetului ﷺ, femeile îl salutau și îl întrebau despre ceea ce nu le era limpede. La fel, femeile îi întrebau pe

companionii Trimisului lui Allah ﷺ despre cele care nu le erau limpezi.

Nu este însă nicio vină ca femeia să le strângă mâna altor femei sau bărbaților care îi sunt maḥram, precum tatăl, fratele, unchiul patern și ceilalți bărbați maḥram pentru ea. Allah este Cel care dă izbândă.

Munca bărbatului sub conducerea unei femei[108]

Întrebare: Sunt angajat într-o farmacie, iar proprietarul a numit o femeie șefă peste noi. Ce mă sfătuiți?

Răspuns: Te sfătuim să nu rămâi în această farmacie, să ai grijă și să cauți altă muncă și alt mijloc de trai. Allah, Slăvitul, spune:

﴿وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مَخۡرَجٗا ۝ وَيَرۡزُقۡهُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَحۡتَسِبُۚ﴾

Celui care se teme de Allah, El îi va da o ieșire și îi va dărui cele de trebuință de unde nici nu se așteaptă.

Coran 65:2–3

Dacă îți este cu putință să-l sfătuiești pe proprietarul farmaciei să numească un bărbat ca șef, fă-o. Profetul ﷺ a spus:

الدين النصيحة

„Religia este buna îndrumare."[109]

Allah să ne dea tuturor izbândă!

Salutul printr-un gest al mâinii[110]

Întrebare: Care este verdictul asupra salutului printr-un gest al mâinii?

Răspuns: Nu este permis ca salutul să fie făcut numai prin

108 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 19, p. 366.

109 Referința acestui hadith a fost indicată anterior: Muslim, nr. 55.

110 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, pp. 444–445.

gest. Sunnah este salutul rostit, atât când este început, cât și când se răspunde. Salutul numai prin gest nu este permis, deoarece îi imită în aceasta pe unii necredincioși și contrazice ceea ce a rânduit Allah. Dacă însă omul face un semn cu mâna pentru ca musulmanul să înțeleagă salutul, din pricina depărtării sale, și totodată rostește salutul, nu este nicio vină; există relatări care arată aceasta. La fel, dacă musulmanul salutat este ocupat cu rugăciunea, răspunde printr-un gest, după cum s-a relatat autentic în Sunnah de la Profet ﷺ.[111]

Resturile de mâncare aruncate la gunoi[112]

Întrebare: Unii oameni pun resturile de mâncare în cutii de carton sau în alte recipiente și le lasă în stradă, ca să le mănânce animalele. Lucrătorii de la salubritate vin însă și le pun împreună cu celelalte deșeuri. Este permis ca mâncarea să fie pusă împreună cu celelalte deșeuri?

Răspuns: Trebuie dată săracilor care să o mănânce, dacă există asemenea oameni. Dacă nu există săraci care să o mănânce, trebuie pusă într-un loc în care să nu fie înjosită, pentru a o mânca animalele. Dacă nici aceasta nu este cu putință, trebuie păstrată în cutii de carton, saci de protecție sau alte recipiente. Primăriile din fiecare țară trebuie să le ceară celor responsabili să o pună în locuri curate, pentru a o mânca animalele ori pentru a o lua unii oameni pentru animalele lor. Astfel, hrana este ferită de înjosire și de risipire.

Glumele în Islam[113]

Întrebare: Care este verdictul asupra glumelor în religia noastră islamică? Fac parte din vorbirea deșartă, dacă nu batjocoresc religia? Dați-ne un răspuns. Allah să vă răsplătească!

111 Relatat de Aḥmad, nr. 4554; de al-Tirmidhī, Cartea rugăciunii, capitolul despre gesturile din rugăciune, nr. 368; și de al-Nasāʾī, Cartea răspunsului la salut prin gest în timpul rugăciunii, nr. 1187.

112 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 23, pp. 40–41.

113 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 391.

Răspuns: Nu este nicio vină în a destinde atmosfera prin vorbe și glume, dacă sunt adevărate și sincere, mai ales dacă nu se exagerează. Profetul ﷺ glumea, însă nu spunea decât adevărul. Cât despre gluma prin minciună, aceasta nu este permisă. Profetul ﷺ a spus:

ويل للذي يحدث فيكذب ليضحك به القوم ويل له ثم ويل له

„Vai de cel care povestește și minte pentru a-i face pe oameni să râdă! Vai lui, apoi vai lui!”[114]

L-au relatat Abū Dāwūd, al-Tirmidhī și al-Nasāʾī, cu un lanț bun. Allah este Cel care dă izbândă.

Ascultarea cântecelor sentimentale[115]

Întrebare: O femeie din Irak spune: *„Îmi împlinesc cu toată sinceritatea îndatoririle religioase: rugăciunea, postul și citirea Coranului. Cu toate acestea, ascult cântece sentimentale în care nu sunt pomenite vinul și alte lucruri interzise. Este corect? Lămuriți-ne. Allah să vă răsplătească!”*

114 Relatat de Aḥmad, nr. 19542; de Abū Dāwūd, Cartea bunelor maniere, capitolul despre avertismentul aspru împotriva minciunii, nr. 4990; de al-Tirmidhī, Cartea renunțării la cele lumești, capitolul despre cel care rostește o vorbă prin care îi face pe oameni să râdă, nr. 2315; și de al-Nasāʾī în al-Sunan al-Kubrā, vol. 6, p. 329.

115 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 147.

Răspuns: Te sfătuim să nu asculți deloc cântece, căci ele sunt un rău și duc la o mare stricare a inimilor. Te sfătuim să asculți postul de radio al Coranului, în care se află mult bine, emisiunea Nūr ʿalā al-Darb și cuvântări utile și folositoare. Cât despre ascultarea cântecelor, părăsește-o și ferește-te de ea, căci răul ei este mare. Allah, Slăvitul, a spus:

﴿وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡتَرِي لَهۡوَ ٱلۡحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ﴾

Printre oameni este și acela care cumpără vorbe deșarte ca să abată de la calea lui Allah.

Coran 31:6

Acesta este un fragment din verset. Cei mai mulți învățați au spus că vorbele deșarte se referă la cântec. ʿAbd Allah ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, a spus:

إن الغناء ينبت النفاق في القلب كما ينبت الماء البقل

„Cântecul face să crească ipocrizia în inimă așa cum apa face să crească plantele."

ʿAbd Allah ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, este unul dintre companionii Trimisului ﷺ și dintre învățații lor, Allah să fie mulțumit de toți. S-a relatat autentic că Profetul ﷺ a spus:

ليكونن من أمتي أقواما يستحلون الحر والحرير والمعازف

„Vor fi din comunitatea mea oameni care vor socoti îngăduite preacurvia, mătasea și instrumentele muzicale."[116]

116 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre khazz, nr. 4039. Formularea citată este cea consemnată suspendat de al-Bukhārī.

El a înștiințat, așadar, că la sfârșitul vremurilor vor fi oameni care vor socoti îngăduite maʿāzif, adică instrumentele de divertisment și cântecele. Îl rugăm pe Allah să ne ocrotească pe noi, pe voi și pe toți musulmanii de răul lor și să ne întărească pe toți în călăuzire. El aude și este Aproape.

Ascultarea radioului și a altor mijloace asemănătoare[117]

Întrebare: Care este verdictul asupra ascultării radioului și a altor mijloace asemănătoare, dacă ceea ce ascultăm ori privim nu cuprinde ceva interzis?

Răspuns: Nu este nicio vină în ascultarea emisiunilor de radio care transmit Coranul cel Nobil, cuvântări folositoare sau știri importante. La fel, nu este nicio vină în ascultarea înregistrărilor Coranului cel Nobil, a cuvântărilor utile, a sfaturilor și a altora asemenea. Recomand să se acorde atenție ascultării postului de radio al Coranului și emisiunii Nūr ʿalā al-Darb, pentru marile foloase pe care le aduc.

Emisiunile folositoare întrerupte de muzică[118]

Întrebare: Care este verdictul asupra ascultării unor emisiuni folositoare, precum primele știri și altele asemenea, care sunt întrerupte de muzică? L. ʿ. M., Riyāḍ.

Răspuns: Nu este nicio vină în a le asculta și a beneficia de ele, cu închiderea radioului când începe muzica, până când aceasta se termină. Muzica face parte din instrumentele de divertisment. Îi cerem lui Allah să ne ajute să o părăsim și să ne ocrotească de răul ei.

Schimbarea unui nume care nu este îngăduit[119]

Întrebare: Dacă un om poartă un nume și descoperă că acesta nu este îngăduit de Legea islamică, ce îl îndrumați să facă?

Răspuns: Trebuie să-l schimbe. De pildă, cine se numește ʿAbd al-Ḥusayn, ʿAbd al-Nabī sau ʿAbd al-Kaʿbah și apoi află că a fi robul altuia decât Allah nu este permis, că nimeni nu este robul

117 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 490.
118 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 490.
119 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 28, p. 377.

altuia decât Allah și că adorarea este numai pentru Allah, Mărețul și Preaînaltul, trebuie să-și schimbe acel nume. Numele potrivite sunt, de exemplu, ʿAbd Allah, ʿAbd al-Raḥmān și ʿAbd al-Malik.

Trebuie, așadar, să schimbe un nume precum ʿAbd al-Nabī sau ʿAbd al-Kaʿbah în ʿAbd Allah, ʿAbd al-Raḥmān, Muḥammad, Aḥmad, Ṣāliḥ sau alte nume îngăduite de Legea islamică. Aceasta este obligația; Profetul ﷺ a schimbat numeroase nume.

Dacă numele este însă al tatălui, iar tatăl trăiește, să fie înștiințat pentru a și-l schimba. Dacă a murit, nu mai este nevoie să fie schimbat, ci rămâne așa. Profetul ﷺ nu a schimbat numele lui ʿAbd al-Muṭṭalib și nici alte nume ale unor oameni numiți *„rob”* al altuia decât Allah, precum ʿAbd Manāf, căci erau cunoscuți prin ele.

Schimbarea numelui după primirea Islamului[120]

De la ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allah ibn Bāz, către fratele respectat L. Ḥ. M. — Allah să-i dea izbândă! Pacea, îndurarea și binecuvântările lui Allah fie asupra voastră!

Ca răspuns la scrisoarea dumneavoastră din 13/9/1409 H, în care întrebați despre schimbarea vechiului nume al celui care a primit recent Islamul într-un nume islamic și dacă aceasta este obligatorie, vă informez că dovezile Legii islamice nu impun ca numele celui călăuzit de Allah la Islam să fie schimbat. Excepția este atunci când există un motiv care cere aceasta potrivit Legii, precum un nume ce exprimă robia față de altul decât Allah, ca ʿAbd al-Masīḥ și altele asemenea, ori un nume pe care nu este bine să-l porți și în locul căruia un altul este mai bun, precum Ḥazn, care a fost înlocuit cu Sahl, și alte nume asemănătoare.

Așadar, schimbarea unui nume ce exprimă robia față de altul decât Allah este obligatorie; în celelalte cazuri este o chestiune de preferință și de alegere a ceea ce este mai bun. În această a doua categorie intră și numele cunoscute în mod deosebit la creștini, care îi dau celui ce le aude impresia că purtătorul lor este creștin. Schimbarea lor este foarte potrivită.

120 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 153.

Allah să ne dea tuturor izbândă în ceea ce Îl mulțumește și să ne dăruiască nouă și vouă înțelegerea religiei și statornicia în ea! Pacea, îndurarea și binecuvântările lui Allah fie asupra voastră!

Ce face cel care vede un vis neplăcut[121]

Întrebare: Sunt o fată de optsprezece ani și Îi mulțumesc lui Allah că duc o viață dreaptă și îmi respect religia. Deseori văd în somn vise neplăcute, care de obicei sunt tulburătoare. Trec numai câteva zile și se împlinesc, venind limpede ca lumina dimineții, iar nenorocirile se abat asupra familiei și a celor apropiați. Când văd asemenea vise, le povestesc familiei mele, iar ei Îi cer lui Allah ocrotire de ele. Vă rog să-mi arătați ceva care să îndepărteze de la mine aceste nenorociri.

Răspuns: Celui care vede în somn ceva ce îi displace îi este rânduit ca, la trezire, să sufle ușor spre stânga de trei ori și să-I ceară lui Allah de trei ori ocrotire de Satana și de răul celor văzute. Apoi să se întoarcă pe cealaltă parte și să nu povestească nimănui visul, căci nu îi va dăuna. Profetul ﷺ i-a poruncit celui care vede în somn ceva ce îi displace să facă cele pomenite.

Dacă însă vede în somn ceva ce îl bucură, să-L laude pe Allah pentru aceasta și să nu-l povestească decât cuiva pe care îl iubește, după cum s-a relatat autentic în hadithul Trimisului lui Allah ﷺ.[122]

Cei care se îngrijesc de faptele voluntare, dar neglijează obligațiile[123]

Întrebare: Stimate șeic, unii musulmani se îngrijesc de practicile recomandate și de faptele voluntare, dar sunt neglijenți în îndeplinirea obligațiilor. Ce îndrumări le dați în această privință?

Răspuns: Aceasta este o mare greșeală. Musulmanul trebuie să se îngrijească mai mult de obligații și să se străduiască să

121 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, pp. 339–340.

122 Relatat de al-Bukhārī, Cartea tâlcuirii viselor, capitolul despre cel care vede ceea ce îi displace și nu povestește, nr. 7044; și de Muslim, Cartea viselor, capitolul..., nr. 2261.

123 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 8, p. 277.

îndeplinească ceea ce Allah i-a impus și să se ferească de ceea ce i-a interzis. Dacă pe lângă acestea îi este dăruită și preocuparea pentru faptele voluntare, atunci este bine peste bine. Însă îndatoririle obligatorii cer mai multă grijă: rugăciunile impuse, zakāt-ul, postul din Ramaḍān și celelalte obligații. Să se ferească de lene și de nepăsare față de oricare dintre ele.
În privința faptelor voluntare există mai multă larghețe: dacă Allah îi înlesnește omului o asemenea faptă, laudă lui Allah; dacă nu, nu are nicio vină. S-a relatat autentic că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

من عادى لي وليا فقد آذنته بالحرب، وما تقرب إلي عبدي بشيء أحب إلي مما افترضته عليه، وما يزال عبدي يتقرب إلي بالنوافل حتى أحبه، فإذا أحببته كنت سمعه الذي يسمع به، وبصره الذي يبصر به، ويده التي يبطش بها، ورجله التي يمشي بها، ولئن سألني لأعطينه، ولئن استعاذني لأعيذنه

„Cel care îi arată dușmănie unui prieten al Meu, îi vestesc război. Robul Meu nu se apropie de Mine prin ceva mai drag Mie decât ceea ce i-am impus. Robul Meu continuă să se apropie de Mine prin fapte voluntare până când îl iubesc. Când îl iubesc, sunt auzul lui cu care aude, vederea lui cu care vede, mâna lui cu care apucă și piciorul lui cu care merge. Dacă Îmi cere, îi voi da negreșit; dacă Îmi cere ocrotire, îl voi ocroti negreșit."[124]

124 Relatat de al-Bukhārī, Cartea înmuierii inimilor, capitolul despre modestie, nr. 6502.

Acest mare hadith arată că este interzisă vătămarea credincioșilor și dușmănia față de ei, căci credincioșii sunt prietenii lui Allah. Allah, Slăvitul, a spus:

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ﴾

Prietenii lui Allah nu au a se teme și nici nu vor fi mâhniți: aceia care au crezut și au fost evlavioși.

Coran 10:62–63

Fiecare credincios este, așadar, un prieten dintre prietenii lui Allah. Este obligatoriu să-i arătăm loialitate și să-l iubim pentru Allah și este interzis să-i arătăm dușmănie ori să-l nedreptățim prin orice fel de nedreptate și vătămare.

Din bunele maniere ale rugii[125]

Întrebare: Care este verdictul privind folosirea binecuvântării asupra Profetului ﷺ ca mijloc de apropiere de Allah în rugă?
Răspuns: Este rânduit ca, în rugă, Allah să fie lăudat și să se invoce binecuvântarea asupra Profetului ﷺ. Aceasta este una dintre cauzele primirii rugii, potrivit cuvântului Profetului ﷺ:

إذا دعا أحدكم فليبدأ بحمد ربه والثناء عليه، ثم يصلي على النبي ﷺ ثم يدعو بما شاء

„Când unul dintre voi face o rugă, să înceapă prin a-L lăuda și a-L slăvi pe Domnul său, apoi să invoce binecuvântarea asupra Profetului ﷺ, iar după aceea să ceară ceea ce dorește.”[126]

125 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 28, p. 364.

126 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea rugăciunii, capitolul despre rugă, nr. 1481; și de al-Tirmidhī, Cartea rugilor, capitolul despre rugile cuprinzătoare ale Profetului ﷺ, nr. 3477.

Ce este bine să spună musulmanul la ploaie ori la tunet[127]
Întrebare: Ce trebuie să facă musulmanul când plouă, când aude tunetul și când vede fulgerul?
Răspuns: Când aude tunetul, să spună:

سبحان من سبح الرعد بحمده والملائكة من خيفته

„Slavă Celui pe care tunetul Îl slăvește prin laudă, iar îngerii, de teama Lui!"

Aceasta s-a relatat de la al-Zubayr și de la unii dintre înaintași. Este bine dacă un credincios o spune. Când plouă, să spună:

اللهم صيبا نافعا

„O, Allah, dă-ne o ploaie folositoare!"[128]

مطرنا بفضل الله ورحمته

„Am primit ploaie prin harul și îndurarea lui Allah."[129]

Astfel au venit hadithurile de la Trimisul ﷺ.

Plânsul din cauza bolii și vorbirea despre ea cu ceilalți[130]
Întrebare: Sora din Riyāḍ care și-a indicat numele prin inițialele B. A. ʿ. întreabă: *„Sunt bolnavă și uneori plâng din pricina stării în care am ajuns după îmbolnăvire. Înseamnă acest plâns că mă împotrivesc lui Allah, Mărețul și Preaînaltul, și nu sunt mulțumită de hotărârea Sa? Aceasta se întâmplă fără voia mea. Și vorbirea despre boală cu cei apropiați intră în aceeași categorie?"*

127 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 13, p. 86.
128 Relatat de al-Bukhārī, Cartea rugăciunii de vineri, capitolul despre ce se spune când plouă, nr. 1032.
129 Relatat de al-Bukhārī, Cartea chemării la rugăciune, capitolul despre întoarcerea imamului spre oameni după salutul de încheiere, nr. 846.
130 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, p. 144.

Răspuns: Nu ai nicio vină pentru plâns, dacă este numai cu lacrimile ochilor, fără glas, potrivit cuvântului Profetului ﷺ, la moartea fiului său Ibrāhīm:

العين تدمع والقلب يحزن، ولا نقول إلا ما يرضي الرب،
وإنا لفراقك يا إبراهيم لمحزونون

„Ochiul lăcrimează și inima se întristează, dar nu spunem decât ceea ce Îl mulțumește pe Domnul. Suntem îndureraţi de despărțirea de tine, o, Ibrāhīm!”[131]

Hadithurile cu acest înțeles sunt numeroase. Nu ai nicio vină nici dacă le povestești rudelor și prietenilor despre boala ta, lăudându-L pe Allah, mulțumindu-I, slăvindu-L, cerându-I ocrotire și folosind mijloacele îngăduite de vindecare. Îți recomandăm răbdarea și nădejdea în răsplată; primește vestea bună, potrivit cuvântului lui Allah, Slăvitul și Preaînaltul:

﴿إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾

Celor răbdători li se va da răsplata fără socoteală.
Coran 39:10

131 Relatat de al-Bukhārī, Cartea funeraliilor, capitolul cuvintelor Profetului ﷺ: „Suntem îndureraţi din pricina ta”, nr. 1303; și de Muslim, Cartea virtuților, capitolul despre îndurarea sa ﷺ față de copii și familie, nr. 2315.

Și potrivit cuvântului Său, Cel Preaînalt:

﴿وَبَشِّرِ ٱلصَّـٰبِرِينَ ۝ ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَـٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓا۟ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ۝ أُو۟لَـٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ﴾

Vestește-le bine celor răbdători! Aceia care, când îi lovește o nenorocire, spun: „Noi suntem ai lui Allah și la El ne vom întoarce!” Asupra acestora sunt binecuvântări de la Domnul lor și îndurare, iar aceștia sunt cei călăuziți.

Coran 2:155–157

Profetul ﷺ a spus:

لا يصيب المسلم هم ولا غم ولا نصب ولا وصب ـ وهو المرض ـ ولا أذى حتى الشوكة إلا كفر الله بها من خطاياه

„Musulmanul nu este atins de grijă, mâhnire, oboseală, suferință — adică boală — sau vătămare, fie și de un spin, fără ca Allah să-i ispășească prin aceasta unele dintre păcate.”[132]

132 Relatat de Muslim, Cartea bunătății, a legăturilor de rudenie și a bunelor maniere, capitolul despre răsplata credinciosului pentru boala sau mâhnirea care îl ating, nr. 2572.

El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a mai spus:

من يرد الله به خيرا يصب منه

„Pe cel căruia Allah îi voiește binele, îl pune la încercare."[133]

Îl rugăm pe Allah să-ți dăruiască vindecare, sănătate și îndreptarea inimii și a faptelor. El aude și răspunde.

Urinarea în picioare[134]

Întrebare: Este permis ca omul să urineze în picioare, știind că nimic nu îi ajunge pe trup și pe haine?
Răspuns: Nu este nicio vină în urinarea în picioare, mai ales dacă este nevoie, atunci când locul este ferit și nimeni nu vede părțile intime ale celui care urinează și când acesta nu este atins de stropi de urină. S-a relatat autentic de la Ḥudhayfah, Allah să fie mulțumit de el:

أن النبي ﷺ أتى سباطة قوم فبال قائما

„Profetul ﷺ a venit la locul în care unii oameni aruncau resturile și a urinat în picioare."[135]

Autenticitatea sa este convenită de al-Bukhārī și Muslim. Este însă mai bine să urineze șezând, căci aceasta a fost practica obișnuită a Profetului ﷺ, acoperă mai bine părțile intime și ferește mai mult de stropii de urină.

Circumcizia[136]

Întrebare: Care este verdictul asupra circumciziei?

---

133 Relatat de al-Bukhārī, Cartea bolnavilor, capitolul despre ispășirea păcatelor prin boală, nr. 5645.

134 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, p. 445.

135 Relatat de al-Bukhārī, Cartea abluțiunii, capitolul despre urinarea în picioare și șezând, nr. 224; și de Muslim, Cartea purificării, capitolul despre ștergerea peste încălțămintea de piele, nr. 273.

136 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 4, pp. 423–424.

Răspuns: Circumcizia face parte din practicile firii curate și din semnele distinctive ale musulmanilor, potrivit celor relatate în cele două Ṣaḥīḥ-uri, de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, care a spus că Trimisul lui Allah ﷺ a zis:

الفطرة خمس: الختان، والاستحداد، وقص الشارب، وتقليم الأظافر، ونتف الإبط

„Practicile firii curate sunt cinci: circumcizia, îndepărtarea părului pubian, scurtarea mustății, tăierea unghiilor și smulgerea părului de la subraț."[137]

El ﷺ a început, așadar, cu circumcizia și a arătat că face parte din practicile firii curate.

Circumcizia rânduită de Lege constă numai în îndepărtarea prepuțului care acoperă glandul organului masculin. A jupui pielea care înconjoară organul ori a-l jupui în întregime, așa cum se întâmplă în unele țări sălbatice, pretinzând din neștiință că aceasta este circumcizia rânduită, nu este decât o practică născocită de Satana și înfrumusețată celor neștiutori. Ea îl chinuie pe cel circumcis și contravine Sunnei lui Muḥammad și Legii islamice, care au venit cu ușurință, înlesnire și ocrotirea vieții.

Aceasta este interzisă din mai multe motive:

1. Sunnah a venit numai cu îndepărtarea prepuțului care acoperă glandul organului masculin.

2. Aceasta înseamnă chinuirea și mutilarea persoanei. Trimisul lui Allah ﷺ a oprit mutilarea, ținerea animalelor pentru a fi ucise și chinuite astfel, joaca de-a vătămarea lor și tăierea membrelor lor. Cu atât mai mult și cu și mai mare tărie este oprită chinuirea fiilor lui Adam.

137 Relatat de al-Bukhārī, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre scurtarea mustății, nr. 5889; și de Muslim, Cartea purificării, capitolul despre însușirile firii curate, nr. 257.

3. Aceasta contravine bunătății și blândeții la care a îndemnat Trimisul lui Allah ﷺ, spunând:

إن الله كتب الإحسان على كل شيء

„Allah a prescris buna săvârșire a fiecărui lucru."[138]

Acesta este un fragment din hadith.

4. Ea poate duce la complicații care se răspândesc și la moartea celui circumcis, iar aceasta nu este permisă. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَلَا تُلْقُواْ بِأَيْدِيكُمْ إِلَى ٱلتَّهْلُكَةِ﴾

Nu vă aruncați cu propriile mâini în pieire!
Coran 2:195

El, Slăvitul, spune:

﴿وَلَا تَقْتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾

Nu vă ucideți pe voi înșivă! Allah este Îndurător cu voi.
Coran 4:29

De aceea, învățații au arătat că circumcizia rânduită de Lege nu este obligatorie pentru un adult dacă există temerea că va suferi asemenea urmări.

Cât despre adunarea bărbaților și a femeilor într-o anumită zi pentru a asista la circumcizie și a ține copilul dezgolit înaintea lor, aceasta este interzisă, deoarece se descoperă părțile intime pe care religia islamică a poruncit să le acoperim și a oprit să fie descoperite. De asemenea, amestecul dintre bărbați și femei cu

138 Relatat de Muslim, Cartea vânătorii, a animalelor sacrificate și a celor care pot fi mâncate, capitolul despre porunca de a proceda bine la sacrificare și la ucidere, nr. 1955.

această ocazie nu este permis, din pricina ispitelor pe care le cuprinde și a împotrivirii față de Legea curată.

Lăsarea veșmântului să coboare sub glezne, din trufie ori din obișnuință[139]

Întrebare: Care este verdictul asupra lăsării veșmântului să coboare sub glezne, fie din trufie, fie fără trufie? Care este verdictul dacă omul este silit de familia lui să procedeze astfel când este mic sau dacă aceasta a devenit o obișnuință?
Răspuns: Pentru bărbați, verdictul este interzicerea, potrivit cuvântului Profetului ﷺ:

ما أسفل من الكعبين من الإزار فهو في النار

„Ceea ce coboară sub glezne din veșmântul de jos este în Foc."[140]

Al-Bukhārī l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său. Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ, de la Abū Dharr, Allah să fie mulțumit de el, care a spus că Trimisul lui Allah ﷺ a zis:

ثلاثة لا يكلمهم الله ولا ينظر إليهم يوم القيامة ولا يزكيهم ولهم عذاب أليم: المسبل إزاره، والمنان فيما أعطى، والمنفق سلعته بالحلف الكاذب

„Sunt trei cărora Allah nu le va vorbi, la care nu va privi în Ziua Învierii și pe care nu îi va curăța; ei vor avea o pedeapsă dureroasă: cel care își lasă veșmântul să atârne sub glezne, cel care le amintește oamenilor darurile făcute și cel care își vinde marfa prin jurământ mincinos."[141]

139 Culegere de fatwā și articole diverse, vol. 6, pp. 483–484.

140 Relatat de al-Bukhārī, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre ceea ce coboară sub glezne și este în Foc, nr. 5787.

141 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

Aceste două hadithuri și cele cu același înțeles îi cuprind atât pe cei care își lasă veșmintele sub glezne din trufie, cât și pe cei care o fac din alte motive, căci el ﷺ a vorbit în general, fără restrângere. Dacă aceasta este făcută din trufie, păcatul devine mai mare, iar amenințarea, mai aspră, potrivit cuvântului său ﷺ:

ومن جر ثوبه خيلاء لم ينظر الله إليه يوم القيامة

„Pe cel care își târăște veșmântul din trufie, Allah nu îl va privi în Ziua Învierii."[142]

Nu este permis să se creadă că oprirea lăsării veșmântului sub glezne privește numai intenția de trufie, căci Trimisul, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, nu a pus această condiție în cele două hadithuri pomenite. Nu a pus-o nici în celălalt hadith, când i-a spus unuia dintre companionii săi:

وإياك والإسبال فإنه من المخيلة

„Ferește-te să-ți lași veșmântul sub glezne, căci aceasta ține de trufie."[143]

142 Relatat de al-Bukhārī, Cartea virtuților, capitolul cuvintelor Profetului ﷺ: „Dacă aș fi luat…", nr. 3665.

143 Relatat de Aḥmad, nr. 16180; și de Abū Dāwūd, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre lăsarea veșmântului să atârne, nr. 4084.

Astfel, a socotit întreaga practică drept o manifestare a trufiei, căci de obicei așa este. Chiar dacă cineva nu o face din trufie, fapta sa este un mijloc spre aceasta, iar mijloacele au același verdict ca scopurile. În plus, aceasta este risipă și expune veșmântul murdăriei. De aceea, când ʿUmar, Allah să fie mulțumit de el, a văzut un tânăr al cărui veșmânt atingea pământul, i-a spus:

ارفع ثوبك فإنه أتقى لربك وأنقى لثوبك

„Ridică-ți veșmântul, căci aceasta arată mai multă teamă față de Domnul tău și îți păstrează veșmântul mai curat."

Cât despre răspunsul dat lui Abū Bakr al-Ṣiddīq, Allah să fie mulțumit de el, când acesta a spus:

يا رسول الله إن إزاري يسترخي إلا أن أتعاهده، فقال له ﷺ: إنك لست ممن يفعله خيلاء

„O, Trimis al lui Allah, veșmântul meu de jos alunecă dacă nu am grijă să-l ridic", iar el ﷺ i-a răspuns: „Tu nu ești dintre cei care fac aceasta din trufie."[144]

El ﷺ a vrut să spună că acela care are grijă de hainele sale și le ridică atunci când alunecă nu este socotit dintre cei care își târăsc veșmintele din trufie: nu el le-a lăsat să atârne, ci ele au alunecat, iar el le ridică și are grijă de ele. Fără îndoială, acesta este scuzat.

Însă cel care le lasă intenționat să atârne, fie pantaloni, veșmânt de jos sau cămașă, intră sub amenințare și nu este scuzat pentru lăsarea hainelor sale sub glezne. Hadithurile autentice care opresc aceasta îl cuprind prin formulare, înțeles și scop.

Fiecare musulman trebuie, așadar, să se ferească de lăsarea veșmintelor sub glezne și să se teamă de Allah în această privință.

144 Relatat de al-Bukhārī, Cartea îmbrăcămintei, capitolul cuvintelor Profetului ﷺ: „Dacă aș fi luat…", nr. 3665.

Hainele sale să nu coboare sub glezne, împlinind acest hadith autentic și ferindu-se de mânia și pedeapsa lui Allah. Allah este Cel care dă izbândă.

Glosar

adab أدب

Bună purtare; maniere și conduită potrivite.

amānah أمانة

Lucru sau răspundere încredințată, care trebuie păstrată și îndeplinită cu cinste.

ghībah غيبة

Bârfă: a spune despre un om, în lipsa lui, ceea ce îi displace, chiar dacă este adevărat.

janābah جنابة

Stare de impuritate rituală majoră pentru care este necesară îmbăierea rituală.

maḥram محرم

Rudă cu care căsătoria este interzisă definitiv în virtutea rudeniei, a alăptării ori a înrudirii prin căsătorie.

nifās نفاس

Sângerare de după naștere și starea rituală asociată ei.

Sunnah سنة

Învățătura și practica Profetului Muḥammad, pacea și binecuvântarea fie asupra lui.

zakāt زكاة

Dania obligatorie, datorată în condițiile stabilite de Legea islamică.

tasbīḥ تسبيح

Slăvirea lui Allah, inclusiv prin rostirea formulei Subḥān Allāh: „Slavă lui Allah!"

fatwā فتوى

Răspuns religios dat de un învățat unei întrebări.

Bibliografie

1. Ibn Bāz, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh. Al-Ādāb al-Islāmiyyah. Ediția I, 1429 H / 2008. Culegere de cuvinte și răspunsuri religioase. https://binbaz.org.sa/books/pdf/205

2. Coranul cel Nobil. Citatele sunt indicate prin numărul surei și al versetului.

3. Ibn Bāz. Majmūʿ Fatāwā wa-Maqālāt Mutanawwiʿah — Culegere de fatwā și articole diverse. Volumele și paginile sunt indicate în notele originale.

4. Al-Bukhārī. Al-Ṣaḥīḥ.

5. Muslim. Al-Ṣaḥīḥ.

6. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad.

7. Abū Dāwūd. Al-Sunan.

8. Al-Tirmidhī. Al-Jāmiʿ.

9. Al-Nasāʾī. Al-Sunan și al-Sunan al-Kubrā.

10. Ibn Mājah. Al-Sunan.

11. Mālik ibn Anas. Al-Muwaṭṭaʾ.

12. Al-Dārimī. Al-Sunan.

13. Al-Ḥākim. Al-Mustadrak ʿalā al-Ṣaḥīḥayn.

14. Ibn Ḥibbān. Al-Ṣaḥīḥ.

15. Ibn Abī Shaybah. Al-Muṣannaf.

16. Al-Ṭabarānī. Al-Muʿjam al-Awsaṭ.

17. Abū Yaʿlā. Al-Musnad.

18. Isḥāq ibn Rāhawayh. Al-Musnad.

Indice

abluțiune 18
bârfă 25, 40, 41, 42, 43, 44, 45
căință 23, 24, 25, 40, 44, 46, 47, 53, 71
cinste 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 56, 58
circumcizie 91, 92, 93
condoleanțe 60, 62
Coran 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 32, 33, 36, 38, 39, 40, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 56, 58, 59, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 87, 89, 90, 93
dreptate 9, 13, 17, 34, 52, 66, 70, 73
familie 1, 7, 12, 26, 30, 60, 61, 64, 72, 85, 89, 94
iertare 23, 25, 71
împăcare 34, 35, 39, 74
împrumut 35
minciună 9, 13, 16, 26, 28, 37, 38, 39, 51, 52, 81, 94
modestie 34, 49, 50, 51, 52, 86
muncă 11, 31, 32, 34, 73, 75, 79
nemusulman 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73
ploaie 28, 88
recunoștință 52
risipă 60, 96
rugă 8, 47, 49, 71, 87
rugăciune 3, 7, 8, 9, 18, 27, 29, 54, 59, 80, 81, 86, 88
salut 52, 62, 64, 65, 67, 68, 78, 79, 80, 88
sinceritate 1, 2, 7, 9, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 38, 39, 45, 81
trufie 14, 49, 50, 51, 52, 94, 95, 96
vecin 61, 65, 66
vise 85
zakāt 27, 35, 66, 67, 86

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

BUNĂ PURTARE ȘI DREPTURILE OAMENILOR

Bunele maniere islamice

Îndrumări pentru o viață trăită cu credință și cinste.

Cuvinte și răspunsuri ale șeicului Ibn Bāz despre sinceritate, modestie, căință, muncă, vecinătate și relațiile dintre oameni.

O lectură practică despre fapte, vorbe și responsabilitățile de fiecare zi.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro